Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 99 (8089). ● 26 май, 1983 йил ● ПАЙШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

1983 йилда пилла етиштириш ва давлатга сотиш планини бажарган қуйидаги хўжаликлар область «Ҳурмат тахтаси»га ёзиладилар.

БЕКОБОД РАЙОНИДАН

Мавлонов номли совхоз (директори И. Аҳмедов, партия ташкилотининг секретари И. Мамадалиев, касаба союз ташкилотининг раиси О. Давлатов, комсомол комитетининг секретари С. Туронов, пиллачилик агротехниги Э. Маматов).

«КПСС XXV съезди» совхози (директори Қ. Қозоқбоев, партия ташкилотининг секретари И. Шукуралиев, касаба союз ташкилотининг раиси Ф. Ҳамроқулов, комсомол комитетининг секретари Р. Мирзақулов, пиллачилик агротехниги Р. Мирзақулов).

ЯНГИЙЎЛ РАЙОНИДАН

«Коммунизм» колхози (раиси М. Исматов, партия ташкилотининг секретари Қ. Қоражонов, касаба союз ташкилотининг раиси Қ. Маҳимов, комсомол комитетининг секретари Т. Бозорбоев, пиллачилик агротехниги У. Шаропов).

«Ленинизм» колхози (раиси Э. Мирзаев, партия ташкилотининг секретари М. Толипов, касаба союз ташкилотининг раиси А. Абдуумаров, комсомол комитетининг секретари З. Умаров, пиллачилик агротехниги Х. Ҳамроқулова).

«СССР 60 йиллиги» колхози (раиси И. Қиёмов, партия ташкилотининг секретари А. Саидов, касаба союз ташкилотининг раиси И. Султонов, комсомол комитетининг секретари А. Примқулов, пиллачилик агротехниги К. Айталиева).

Ҳ. Турсунқулов номли колхоз (раиси Ў. Жўраев, партия ташкилотининг секретари Ж. Соипназаров, касаба союз ташкилотининг раиси Э. Назаров, комсомол комитетининг секретари А. Отахонов, пиллачилик агротехниги З. Наврўзов).

«Партия XXI съезди» колхози (раиси М. Мараҳимов, партия ташкилотининг секретари Р. Деҳқонов, касаба союз ташкилотининг раиси Х. Даминова, комсомол комитетининг секретари А. Султонов, пиллачилик агротехниги Т. Бойматов).

Калинин номли колхоз (раиси Р. Отабоева, партия ташкилотининг секретари Э. Ражабов, касаба союз ташкилотининг раиси Г. Аҳмедова, комсомол комитетининг секретари У. Қурбонова, пиллачилик агротехниги Д. Соипов).

«Интернационал» колхози (раиси Шукур ўғли Мухтазар, партия ташкилотининг секретари И. Шек, касаба союз ташкилотининг раиси Н. Зуфаров, комсомол комитетининг секретари А. Госкараева, пиллачилик агротехниги М. Аймедов).

Ленин номли колхоз (раиси Н. Авазов, партия ташкилотининг секретари Ш. Абдукаримов, касаба союз ташкилотининг раиси К. Тожибоев, комсомол комитетининг секретари Т. Хидиров, пиллачилик агротехниги Х. Расулов).

ЧИНОЗ РАЙОНИДАН

«Қизил Октябрь» колхози (раиси Ж. Очилов, партия ташкилотининг секретари Ч. Жўраев, касаба союз ташкилотининг раиси Ю. Эгамбердиев, комсомол комитетининг секретари Р. Темиров, пиллачилик агротехниги Х. Расулова).

Охунбобоев номли колхоз (раиси К. Азимов, партия ташкилотининг секретари А. Мирахмедов, касаба союз ташкилотининг секретари Р. Холдоров, комсомол комитетининг секретари Л. Усмонқулова, пиллачилик агротехниги М. Эшназаров).

К. Маркс номли колхоз (раиси М. Абдуллаев, партия ташкилотининг секретари К. Алимова, касаба союз ташкилотининг раиси К. Зуфаров, комсомол комитетининг секретари Х. Абдураҳмонова, пиллачилик агротехниги Р. Файзулин).

«Партия XXIV съезди» совхози (директори Т. Эрназаров, партия ташкилотининг секретари М. Шаменов, касаба союз ташкилотининг раиси Х. Давиров, комсомол комитетининг секретари Б. Эрназаров, пиллачилик агротехниги Т. Жуманазаров).

«Янгиобод» совхози (директори М. Жовриев, партия ташкилотининг секретари К. Рўзиматов, касаба союз ташкилотининг раиси А. Сўраганов, комсомол комитетининг секретари К. Ермаков, пиллачилик агротехниги Х. Кўчиев).

БЎКА РАЙОНИДАН

Ҳамза номли колхоз (раиси Ш. Валижонов, партия ташкилотининг секретари С. Иномжонов, касаба союз ташкилотининг раиси Т. Суюнов, комсомол комитетининг секретари Н. Ортиқов, пиллачилик агротехниги Ю. Ўролов).

ОРЖОНИКИДЗЕ РАЙОНИДАН

«Октябрь» колхози (раиси Ш. Султонов, партия ташкилотининг секретари С. Абдуллаев, касаба союз ташкилотининг раиси А. Расулматов, комсомол комитетининг секретари М. Ҳасанова, пиллачилик агротехниги А. Кистаубаев).

«ВЛКСМ 60 йиллиги» совхози (директори К. Қаландаров, партия ташкилотининг секретари П. Сайдаҳмедов, касаба союз ташкилотининг раиси П. Кенжалиев, комсомол комитетининг секретари М. Омонбоев, пиллачилик агротехниги Х. Тўхтаназарова).

● ОРЖОНИКИДЗЕ районидаги Ленин номли колхоз аъзолари Мунаввар Нурмуҳамедова ва Соқи Султоновлар ҳар қути қурт уруғидан 80 килограммдан ҳосил йиғиштириб олишди. Қабул пунктларига юқори навли пилла топширишди.

Суратда: М. Нурмуҳамедова ва С. Султоновлар пландан ортиқча пиллаларни топширишга тайёрлашмоқда

В. Портнов фотоси.

«НАЗАРБЕК» ҲИССАСИ

КАЛИНИН районининг 145 тонналик пилла хирмонига салмоқли ҳисса қўшиш учун қизғин кураш олиб борган «Назарбек» совхози меҳнаткашлари ваъдаларини ёруғ юз билан бажардилар. Давлатга пландаги 8,8 тонна ўрнига 9 тонна юқори сортли қимматли хом ашё топширилди.

Ипак қуртини намунали парвариш қилишда Мўътабар Хўжаева, Мамлакат Толипова, Анор Мажидова, Тожи Рисбекова сингари тажрибали пиллакорлар, айниқса, жонбозлик кўрсатдилар. Улар ҳар қути қурт уруғидан 121—130 килограммдан «кумуш тола» йиғиштириб олишди.

Йиллик планни муваффақиятли бажарган совхоз пиллакорлари келгуси йил ҳосили учун пухта замин яратишга киришдилар. Мавжуд 8 гектар майдондаги тут плантациясида қатор оралари юмшатилиб, суғорилмоқда.

В. НОСИРОВ.

ХУШХАБАР

ЙИЛЛИК ПЛАН МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленумида тасдиқланган Озиқ-овқат программасининг муваффақиятли бажарилишига муносиб ҳисса қўшиш учун курашаётган Тошкент районидаги К. Маркс номли колхознинг Ж. Раҳбаров бошлиқ бригадаси аъзолари эрта баҳорданоқ дала ишларини уюшқоқлик ва тадбиркорлик билан олиб бордилар. Сув танқислигини енгиш мақсадида иккита кўчма насос қурилмаси ишга туширилди. Экин майдонларининг ҳар бир қаричидан, минерал ва маҳаллий ўғитлардан самарали фойдаланилди.

Бригада аҳлининг фидокорона меҳнати ажойиб самара берди. Аҳил коллектив давлатга сабзавот маҳсулотлари сотиш йиллик планини муддатидан илгари анча ортиғи билан адо этганликлари ҳақида 24 май куни ғалаба рапорти бердилар. Йиллик пландаги 900 тонна сабзавот ўрнига 1010 тонна карам, 30 тонна пиёз топширилди.

Эртаки экин турлари сифатли парвариш қилиниб, ҳосил барвақт пишиб етилганлиги туфайли бригаданинг пул даромади ҳам салмоқли бўлди. Эртаки экинлар ҳисобига 264 минг 455 сўм ўрнига 330 минг 530 сўмлик маҳсулот сотилди.

Илғор бригада коллективи мавжуд имкониятларни ҳисобга олиб оширилган социалистик мажбурият қабул қилди. Йил давомида давлатга яна 1520 тонна сабзавот сотилади. 12 гектар майдондаги помидорнинг ҳар гектаридан 600 центнердан, сабзидан 400 центнердан, пиёздан эса 300 центнердан ҳосил йиғиштириб олинади. Бир майдондан икки-уч марта ҳосил олиш ҳисобига қўшимча 400 тонна сабзавот етиштириш мўлжалланмоқда. Бундан ташқари 15 гектар ерга экилган картошканинг ҳар гектаридан 250 центнердан ҳосил йиғиштириб олиш планлаштирилмоқда.

ПАРТИЯ КОНТРОЛИ ПРАКТИКАСИ ТЎҒРИСИДА

«Партия контроли: принциплар, практика, вазифалар» тўплами босмадан чиқарилди. Тўплам КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Партия контроли комитети ва маҳаллий партия органлари партия комиссияларининг фаолиятини ёритувчи нашрлар туркумидаги учинчи китобдир.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Партия контроли комитетининг раиси А. Я. Пельшенинг мақоласида, бошқа авторларнинг мақолаларида контроль органларининг иш услуби ва методларидаги сифат ўзгаришлари, уларнинг куч-ғайратлари таъсирчанлигини ошириш ҳақида гап боради.

Тўпламни Сиёсий адабиёт нашриёти босмадан чиқарди.

[ТАСС].

ЛАВҲА

ЖИЛДИР-ЖИЛДИР СУВ ОҚАР

Латиф ака тушликдан сўнг одати бўйича яна суғорилаётган пахта майдонларини кўздан кечира бошлади. Ёш сувчи Абдусаттор Сулаймоновга бириктилган жойга келганда, у атрофга синчиклаб қаради. Бу касб билан шуғулланаётганига эндигина бир йил бўлган Абдусаттор тажрибада ҳали «хомроқ», бригаданинг деярли қияликлардан иборат ерларида эгатларга сувни тўғри тақсимлашда қийналарди. Мана ҳозир ҳам у суғораётган пайкалларнинг биридаги уч-тўртта эгатда сув бошқаларига нисбатан кўпроқ оқмоқда эди. Бригадир марза четига келди-да, нарироқда кетмонни елкасига ташлаганича ўз ишини кузатаётган Абдусатторни чақирди.

— Оғайни, бу ариқларга қарамабсиз-ку,— деди бригадир шошиб қолган йигитга.— Дарҳол «қулоққа» чимдан босинг.

Бригадирнинг имосини тушунган Абдусаттор эгатлар бошига чим ташлаб, уларга оқаётган сув миқдорини камайтирди.

— Ҳозиргина шу ерда эдим, назаримда ҳамма эгатларда сув бир текисда оқаётгандек бўлувди,— деди Абдусаттор.

— Синчков бўлиш керак, ука,— деди унга бригадир жиддий оҳангда.— Акс ҳолда ғўзаларни қондириб суғоролмайсиз, сувни беҳуда исроф қиласиз, ерга тушган ўғитнинг ювилиб кетишига сабабчи бўласиз.

...Латиф ака Суяров узоқ йиллар сувчилик қилди. Бу соҳада бой тажриба орттирди. Сув учун қизғин кураш кетган паллаларда кунларни тунларга улаган мироб шу киши бўлади. Шунинг учун об-ҳаётдан ўринсиз фойдаланиб, унинг исроф қилинишига чидай олмайди. Буни бригада аъзолари ҳам яхши билишади. Лекин ҳозир ёш сувчининг тажрибасизлигини инобатга олди шекилли, уни ортиқча койимади, аксинча йўл-йўриқ кўрсатиб, сув танқис бўлаётган ушбу йилда унинг ҳар қатрасидан тежабтергаб фойдаланиш лозимлигини уқтирди.

Бригадир қўшни карта томон юрар экан, негадир ёш сувчига яна бир бор қайрилиб қаради. «Уни ортиқча койиб, дилини ранжитмадиммикин?». деган ҳаёлга борди. Шу аснода ўзининг дастлаб сувчилик қилган кезларини эслади...

...1948 йил эди ўшанда. Колхозга ишга келган ёш Латифга сувчиликни ишониб топширишди. Кекса пахтакорлар иш ўргатишди. Тез орада у тиришқоқлиги туфайли кўпчиликнинг ҳурматини қозонди.

1958 йилда унга қолоқ бригадалардан бирини беришди. Дастлаб ҳар гектар ердан 30 центнердан ҳосил олишга эришган бу бригада аъзолари йилдан-йилга ҳосилдорликни ошириб боришди. 1980 йилга келиб эса умумий ҳосилдорлик 52 центнерданга етди. Шу йили Латиф аканинг ҳаётида унутилмас воқеа содир бўлди. Пахтадан узлуксиз юқори ҳосил етиштиргани учун Меҳнат Қизил байроқ ордени билан тақдирланди. Албатта, бу муваффақиятларни қўлга киритишда коллектив аъзоларининг аҳиллиги, уларнинг пахтачиликда илғор усулларни қўллаб меҳнат қилишгани катта аҳамият касб этди.

Ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш ташаббуси билан чиққан Латиф ака Суяров бошлиқ бригада миришкорлари об-ҳаво қийинчиликларига қарамай, ўтган хўжалик йилини ҳам яхши якунлашди. Мавжуд 152 гектар ердан пландаги 36,5 центнер ўрнига 47,7 центнердан ҳосил олишга эришдилар. Бу йил эса улар 50 центнерлик марра учун курашмоқдалар.

— Меҳнаткаш, астойдил ишлайдиган бригадирларимиздан бири коммунист Латиф Суяровдир,— дейди хўжалик партия ташкилотининг секретари Жаббор Салимбеков.— У ҳамиша тадбиркорлиги билан ажралиб туради.

Партқомнинг гапларида жон бор. Ишнинг тўғри ташкил этилиши натижасида бу йил биринчилар қатори чигит экишни тугаллаган бригада азаматлари дастлабки ишлов беришни ҳам, яганани ҳам барвақт тугатишди. Суғориш ишлари икки сменада олиб борилмоқда.

Ҳамма ишни одамлар қилишади. Уларга ғамхўр бўлган киши эса доимо ютади. Даладагилар учун шийпонда иссиқ овқат, чой тайёрланади. Бу эса иш унумдорлигининг ортишига сезиларли даражада таъсир кўрсатмоқда.

Сувчилардан Ўрол Эшонқулов, Мухтор Ғиёсов, Башбек Сулаймонов, Исмоил Ҳамроев, механизаторлардан Алиқул Эшонқулов, Султон Оқбоев ва Баҳри Худойбергановларнинг ғўзаларни баравж ривожланишига қўшган ҳиссалари катта бўлмоқда.

Ҳозир бригада аъзолари ғўзаларни бегона ўт босмаслиги, ерларнинг қатқалоқ бўлиб қолмаслиги чора-тадбирларини кўришяпти. Улар ҳар гектар ерга 300—400 килограммдан азотли ўғит ҳамда эгатларга шарбат оқизишдан иборат бўлган иккинчи озиқлантириш ишларини ҳам бошлаб юборишди.

...Бригада бошлиғи сув қўйилаётган карталарни оралаб борар экан, сувчиларнинг астойдил меҳнат қилишаётганини кўриб, мамнун бўлди. Лекин бу нозик ишда ниҳоятда ҳушёр бўлиш лозимлиги, бир дақиқа ғафлатда қолинса, у ёки бу эгатдан сув уриб кетиши мумкинлигини дилдан ҳис этиб, сувчиларни яна бир бор йиғишга, улар билан суҳбатлашиб олишга қарор қилди.

Қ. КАРИМОВ,
Чиноз районидаги «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхози.

● ОҚҚЎРҒОН районидаги «Коммунизм» колхозининг илғор пиллакори Шаҳодат Ғаниева мавсумда икки қути қурт уруғидан 247 килограмм юқори навли пилла олишга эришди.

СУРАТДА: Ш. Ғаниева етиштирилган сўнгги пиллаларни йиғиштириб олмоқда.

П. Эргашев фотоси.

ХУШХАБАР

МУКОФОТ МУБОРАК

Бутуниттифоқ Касаба Союзлари Марказий Совети меҳнаткашлар соғлиғини сақлаш ишидаги юқори кўрсаткичлари учун ҳамда 1982 йилда давлат социал страхование бюджетини бажарганлиги учун касаба союзлари Тошкент область Советини 10 минг сўм пул мукофоти билан тақдирлади.

* * *

Ўқув-тарбиявий ишлардаги яхши кўрсаткичлари учун Тошкентдаги 127-техника билим юрти Бутуниттифоқ Касаба Союзлари Марказий Совет дипломи ҳамда 3 минг сўмлик пул мукофоти билан тақдирланди.

Янгиободдаги Ю. А. Гагарин номли 174-шаҳар ҳунар-техника билим юрти ўқув-тарбиявий ишларда яхши кўрсаткичларга эришганлиги учун Бутуниттифоқ Касаба Союзлари Марказий Советининг дипломи ҳамда 2500 сўмлик пул мукофоти билан тақдирланди.

ҲАМ УНУМ, ҲАМ СИФАТ

ТОЛАНИ чигитдан ажратиб олиш мураккаб жараён. Буни яхши тушунган смена коллективи иш вақтидан унумли фойдаланиш, машина-агрегатларни яхши созлаш, тозалаш ишларини технология режими асосида бажариш йўли билан унумни ҳамда тола сифатини оширишга эришмоқдалар. Ишни шу тартибда пухта олиб бориш смена аъзоларига план топшириқларини ошириб бажариш билан бирга асосий мақсад—тола сифатини яхшилаш имконини бераётир.

Тажрибали мутахассис Ҳайитали Номозбоев бошчилик қилаётган бу коллектив ишлаб чиқарган ва истеъмолчиларга юборилган пахта толасига 1983 йили биронта ҳам норозилик рекламацияси олинмади. Ваҳоланки, ўтган йили 4 та рекламация олинган ва жарима тўланган эди. Бригада аъзолари бир сменада ҳар бири 200—220 килограмм келадиган 95 та пахта «той»и тайёрлаш ўрнига 110—115 тадан тайёрламоқдалар, план топшириқларини эса 115—120 процентдан адо этаётирлар.

Ўзбекистон ССР беш йиллиги номли пахта тозалаш заводида бундай илғор бригадалар ягона эмас. Амет Алибов бошчилик қилаётган коллектив ҳам меҳнатда яхши кўрсаткичларга эришмоқда. Шунингдек, Акбаржон Аҳмедов бошлиқ ишлаб чиқариш бригадаси аъзолари ҳам унумли ва самарали ишламоқдалар.

Завод ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ишлаб чиқаришни такомиллаштириш, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини арзонлаштириш ҳамда иқтисод ва тежамкорликка эришмай туриб, корхонани мустаҳкам рентабелли хўжаликка айлантириш мумкин эмаслигини яхши биладилар. Шу сабабли бу ерда иқтисод ва тежамкорлик бош мезон ҳисобланади. Тошкент технологиясининг ташаббускорларидан бири ҳисобланган завод коллективи бу прогрессив иш усулини қўлланиш туфайли пунктларга узлуксиз келадиган «оқ олтин»ни ўз вақтида қабул қилиб, уни қуритиш, сақлаш ва ишлаб чиқаришни таъминлаш борасида жуда катта ташкилотчилик ишларини амалга оширди. Ҳозир бу завод бир кунда районнинг 10 процент пахтасини қабул қилиб олиш, қуритиш ва бир қисмини ишлаб чиқаришга қодирдир.

БУТУНИТТИФОҚ МУСОБАҚАСИ ҒОЛИБЛАРИ

Завод қошидаги тайёрлаш пунктига қўшимча равишда 2 та тарози ўрнатилди, Хасково ва Дўстлик пунктларининг ҳар бири 10 минг тонна пахта қабул қилиб олиш имкониятига эга бўлди. Қуритиш-тозалаш цехи реконструкция қилинди. «ОХ-2» тозалагичлар ўрнига «ЧХМ» маркали агрегатлар ўрнатилди. Бу эса пахтани тозалаш жараёнини тезлаштиришни таъминлади. Бундан ташқари, момиқ ажратувчи бир батареяли машина ўрнатилди, ажратилган момиқни пресслаш учун иккита гидропресс ва регенераторлар ишга туширилди. Бу тадбирларнинг амалга оширилиши чиқинди сифатида чиқиб кетадиган пахта толасини сақлаб қолиш имконини бермоқда.

Корхона ишлаб чиқариш жараёнларини такомиллаштириш унинг қувватидан яхшироқ фойдаланишга олиб келмоқда. Масалан, 1974 йилда завод 50 процент қувват билан ишлаган бўлса ҳозирга келиб тўла қувват билан ишламоқда. Агар 1974 йили пахта толасининг 48—50 проценти сифатли чиққан бўлса, ҳозир 100 проценти стандарт талаблари даражасида бўлмоқда.

Коллективнинг ташаббуси билан қатор янгиликлар ишлаб чиқаришга жорий қилинди. Ишлаб чиқариш жараёнида ажралиб чиқадиган пахта ўлиги, момиқ ва бошқа ҳар хил чиқиндиларни қайта ишлаб, чорва учун ем ҳолига келтириб берадиган цех ишга туширилди. Бу ерда «АВМ-1,5» маркали агрегат ўрнатилди. Бу агрегат ёрдамида соатига турли чиқиндилардан 1,5 тонна витаминли ун тайёрланяпти. Ана шундай витаминли ун йилига 1,5—2 минг тонна ишлаб чиқарилади. У бошқа емлар билан аралаштириб, чорвага беришга тавсия қилинди. Бу завод коллективининг Озиқ-овқат программасини амалга оширишга қўшган ҳиссадир. Тайёрланаётган витаминли ун районнинг барча колхоз ва совхозларига чорва озуқаси сифатида тарқатилмоқда.

Бундан ташқари, завод ҳузурида ёрдамчи хўжалик ташкил қилиниб, унда 86 бош қорамол, 40 бош қўй боқилмоқда. Коллектив аъзолари учун арзон нарх билан гўшт сотиш кўпаймоқда. Беш йиллик охирига бориб қорамоллар сонини 200 бошга, қўй-эчкилар сонини 350 бошга етказиш режалаштирилган.

Юқорида қайд этилган тадбирларнинг амалга оширилиши қандай иқтисодий натижалар берди?

Бунинг учун айрим рақамларга мурожаат қиламиз. Аввало шуни айтиш керакки, меҳнат унумдорлигини ошириш, тайёр маҳсулотни реализация қилиш ва техник-иқтисодий кўрсаткичларнинг барча турлари бўйича план топшириқларини ошириб бажариш таъминланмоқда. Унинг эвазига ҳар йили 1,5 миллион сўмдан 3 миллион сўмгача соф фойда олиняпти.

Ўтган 1982 йилда ҳам план барча техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича ошириб бажарилди ҳамда 2,5 миллион сўм фойда олинди. Шу йилнинг биринчи кварталида 398 минг сўм фойда кўрилди. Яқинда Москвадан хушхабар келди: корхона шу йилнинг биринчи квартали якуни бўйича бешта республика пахта тозалаш заводлари социалистик мусобақасининг ғолиби деб топилди. Завод коллективи СССР Енгил саноати министрлиги ва тармоқ касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи ва 5500 сўмлик пул мукофоти билан тақдирланди.

Байроқдор коллектив бу катта ғалабадан бениҳоя руҳланиб кетди. Барча ишлаб чиқариш бўлинмаларида эришилган ютуқларни мустаҳкамлаш, Бутуниттифоқ мусобақаси ғолиби деган номга яраша янада катта-катта зафарлар қучиш учун кураш қизғин тус олиб кетди. Пахта тозаловчиларга ғайрат-шижоат тўла матонатли меҳнатларида янги муваффақиятлар ёр бўлишига тилакдошмиз.

К. ВАЛИЕВ,
Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати министрлиги катта экономисти.

СЎНГГИ СОАТДА

▲ **БЕРЛИН.** Совет Иттифоқи, бошқа социалистик давлатлар АҚШ маъмуриятининг милитаристик муддаоларига тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлашдан иборат реал сиёсатни қарши қўймоқдалар, деди бу ерда ГДР Давлат Кенгаши раисининг ўринбосари Эрнст Мекленбург.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Ю. В. Андропов ўртага қўйган СССРнинг янги конструктив таклифлари, Варшава шартномасида қатнашувчи давлатларнинг Прагада қабул қилинган Сиёсий декларацияси, деб уқтирди у, ташқи сиёсат соҳасида Совет Иттифоқи, социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатлар ўтказиб келаётган изчил, тинчликсевар сиёсатнинг ишончли далилидир. Ана шу тинчлик таклифлари, деб таъкидлади Э. Мекленбург, — Европада ядровий қарама-қаршилик даражасини пасайтиришнинг реал йўлидир.

▲ **КОБУЛ.** Совет Иттифоқи ўз ташқи сиёсатининг асосий мақсади ядро урушининг бошланиб кетиш хавфини бартараф этишдан иборат эканлигини бир неча марта маълум қилган ва ҳозир ҳам шу сиёсатни ўтказмоқда, деб ёзади «Ҳақиқате инқилобе савр» газетаси. Афғонистон Халқ Демократик партиясининг марказий органи Совет Иттифоқининг кескинликни юмшатишга, қуролсизланишга қаратилган тинчлик таклифларини юқори баҳолаб, СССРнинг ядровий қуролланиш соҳасидаги ташаббуслари уруш ва тинчлик проблемасига тўғри ва оқилона ёндашишнинг ягона йўлидир, деб уқтиради.

▲ **БИСАУ.** ТАСС мухбири В. Зубков хабар қилади: Совет Иттифоқининг тинчлик ташаббуслари ҳамкорлик тинчлик ва дўстлик муҳитида яшашни истайдиган Ер юзидаги барча кишиларнинг манфаатларига мосдир, деди ПАИГК (Гвинея-Бисау республикаси) Марказий Комитетининг аъзоси, Амилкар Кабрал номли Африка ёшлар ташкилоти Бош секретарининг ўринбосари Андриано Феррейра ТАСС мухбири билан суҳбатда. Халқаро вазиятни пухта таҳлил этиш ана шу таклифларнинг асосидир. Бу таклифлар СССРнинг ташқи сиёсатига нисбатан буржуа пропагандасининг иғвогарона уйдирмаларини ишончли тарзда рад этди ва тинчликка чинакам хавф қаердан келиб чиқаётганлигини кўрсатди.

▲ **ЛАГОС.** Нигерия Варшава шартномасида қатнашувчи давлатларнинг Прагада қабул қилинган Сиёсий декларациясида баён этилган тинчлик таклифларини қўллаб-қувватлайди, деди бу ерда республика ташқи ишлар министри И. Ауду ЧССР ташқи ишлар министри Б. Хнеупек билан ўтказилган музокаралар вақтида. Бундай таклифлар, деди у, қуролсизланиш ҳамда Ер юзида барқарор тинчликка эришиш учун йўллар очиб беради.

[ТАСС].

ТОШКЕНТ тўқимачилик комбинати цехларида кўркам газламалар ишлаб чиқариш йил сайин кўпайиб бормоқда. Техника контроли бўлими ходимлари уларнинг сифатли бўлиши устида алоҳида қайғурмоқдалар.

СУРАТДА: катта контролёр Санобар Исаева савдога чиқаришга тайёрланган газламаларни кўздан кечиряпти.

В. Сироткин фотоси.

ИЛҒОР ТАЖРИБА МИНБАРИ

БИР ПРОЦЕНТДАН ТЕЖАЛСА...

Корхонада ҳар йили ўрта ҳисобда 60 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилиняпти. Тайёрланаётган маҳсулотнинг 40 проценти давлат Сифат белгиси билан чиқарилмоқда. Бу ютуқда корхона назоратчиларининг ҳиссаси катта бўлаяпти.

Кейинги пайтда улар барча участкаларни ўз назоратлари остига олишган. Бош группа, цех халқ контроли группаси, пост аъзолари молиявий ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, ишчи кучи ресурсларидан оқилона фойдаланиш, сифат ва самарадорликни оширишга алоҳида эътибор беряптилар.

176 нафар назоратчи халқ контроли группаси ва постларига бирлашган ҳолда актив фаолият кўрсатмоқда. Айниқса, план интизомини мустаҳкамлаш бўйича кўплаб рейдлар ўтказилди. Пировардида прогуллар кескин камайди, тўрт ойлик план ортиғи билан адо этилди.

Шу йилнинг ўтган даври ичида 20 дан зиёд текширув ва рейдлар ўтказилди. Уларнинг 5 таси корхона маъмурияти ва партия комитети мажлисида, 12 таси эса бош группа йиғилишларида атрофлича муҳокама қилиниб, аниқланган камчиликларни бартараф этиш бўйича конкрет тадбирлар белгиланди. Уз вазифасига масъулиятсизлик билан қараган 19 киши қаттиқ огоҳлантирилди.

Бирлашма назоратчилари тежамкорликка алоҳида эътибор беришяпти. Масалан, назоратчи инженер З. Д. Никитинанинг газламани кенглиги бўйича бичиш тўғрисида киритган таклифи корхонага 18 минг сўм фойда келтирди. Шунингдек, шим астарини бичиш, костюмларнинг елкасини қўндириш бўйича киритилган таклифларнинг жорий этилиши йилига 40 минг сўмлик иқтисодий самара беряпти.

Тежамкорлик учун кураш давом этяпти. Корхонада ишлатилаётган хом ашёнинг бир процентини тежаб қолинса бундан йилига 500 минг сўмлик иқтисодий самара кўриш мумкинлигини ҳозир ҳар бир ишчи онгига етказиляпти. Рейд ва текширувларда ана шу масалага жиддий ёндошилмоқда.

Биз план бўйича ҳам, сигналлар бўйича ҳам текширувлар ўтказиб боряпмиз. Яқинда бош группага механика ремонти заводи буюртмаларни вақтида бажармаётганлиги, 2-, 5-, 10-цехларда давлат Сифат белгиси олган буюмлар миқдори камайиб бораётганлиги, ишчилар ошхонасида тайёрланаётган таомларнинг сифатсизлиги, калориясининг пастлиги тўғрисида кўплаб сигналлар тушди.

Бош группа сигналлар асосида тезда жойларда текширувлар ўтказди. Текширувлар давомида қатор камчиликлар очиб ташланди. Рейд якуни бош группада атрофлича муҳокама этилиб, натижаси маъмурият ва партия комитетига етказилди. Маъмурият йиғилишида айбдор шахслар жазоланди.

Корхонанинг ҳар бир сўми, ҳар бир тийини учун жон койитиб, давлат ва халқ мулкини кўз қорачиғидай авайлаб, асраш учун курашаётган назоратчиларимиз фаолиятидан яна кўплаб мисоллар келтириш мумкин. Р. Тўйчиева, З. Михайлова, Ф. Палтаева, З. Никитина каби ўнлаб жонкуяр, нигоҳлари ўткир назоратчиларнинг номини фахр билан тилга олса арзийди. Улар бирлашма мулкининг посбонлари сифатида коллектив орасида ҳурмат ва эътибор қозонганлар.

Бирлашма маъмурияти ва партия комитети энг яхши назоратчиларни мунтазам равишда ҳам моддий, ҳам маънавий жиҳатдан рағбатлантириб боряпти. Бу эса ўз навбатида уларнинг активлигини янада оширмоқда.

А. ГОНЧАРОВА,
Ленин орденли Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номидаги тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси халқ контроли бош группасининг раиси.

ОБЛАСТЬ ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИДА

ПЛАННИ КАМАЙТИРИБ

Ўтган йили «Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмаси раҳбарлари планга тўрт марта ўзгартиш киритишди. Албатта, бу ўзгартишлар планни ошириш ҳисобига эмас, балки камайтириш ҳисобига бўлди. Оқибатда йил давомида кўзланганидан салкам 5 миллион сўмлик маҳсулот кам тайёрланди.

Планнинг камайишидан кўпгина буюртмачилар зарар кўрди. «Реле ва автоматика» заводига февраль ойида юбориладиган маҳсулот 60 минг сўмликка камайтирилди. Кейинги ойларда буюртмалар ҳажми яна ҳам қисқарди. Шу тариқа бир ташкилотнинг касрига иккинчи ташкилот ҳам қолаверди. Ҳисоб-китоб қилинган пайтда йил давомида биргина Тошкент электротехника заводига 460 минг сўмлик маҳсулот кам етказиб берилибди.

Бу йил ҳам планни пасайтириш давом этмоқда. Ўтган кварталда Тошкент корхоналарига маҳсулот етказиб бериш салкам 60 минг сўмликка камайиб кетди. Буюртмачилар кўзланган миқдордаги маҳсулотларни ўз вақтида ололмаётганликларидан ҳақли равишда шикоят қилмоқдалар, бирлашмага жарима солмоқдалар. Ўтган ойларда бирлашма уларга 52 минг сўмлик жарима тўлади. Лекин барибир ишда ўзгариш бўлмаяпти. Шунинг учун ҳам бирлашма директори А. Маҳмудовга виговор эълон қилинди. У муҳокамадан сўнг реализация бўйича олинган топшириқларни бажариш, план интизомини мустаҳкамлашга ваъда берди. Бу ваъдалар қандай бажарилаётганлигини текшириб бориш бирлашма халқ контроли группаси зиммасига юклатилди.

СУРЪАТ СУСТ

«Узколхозстрой»нинг Тошкент трести раҳбарлари қуриб тугалланмаган объектлар сонини қисқартириш, иқтисодий тежамкорлик режимини кучайтириш ва хўжасизликка қарши кураш бўйича маълум ишларни қилмоқдалар. Лекин улар ҳали талаб даражасида эмас.

Бир қатор бўлинмаларда ҳамон моддий ресурсларни сочиб юбориш, фонд интизомини қўпол равишда бузиш ҳоллари учраб турибди. 74-кўчма механизациялашган колоннада айниқса бу авжига чиққан. Колонна бошлиғи А. Мажидов, бош бухгалтер С. У. Беляловларнинг хотамтойлиги билан ноалоқадор ташкилотларга 700 та шифер, 224 кубометр дераза блоки каби 6640 сўмлик бинокорлик материаллари бериб юборилди. Колонна участкаларида қурилиш материалларини сақлашга эътиборсизлик билан қаралаётганлиги учун ҳам қисқа вақт ичида 2 тонна алебастер, 250 килограмм бўёқ, кўплаб цемент яроқсиз ҳолга келиб қолди. Айрим қўли эгри кишилар қурилиш материалларини талон-тарож қилишга, ёлғондан акт тузиб жиноятни бекитиб кетишга уринмоқдалар.

Шундай аҳволни 54-колоннада ҳам кўриш мумкин. Бу ерда 21 та объект кўп йиллардан бери битмай келяпти. Колонна раҳбарлари қурилиш муддати бўйича белгиланган топшириқларни муттасил бажармай келишяпти. Тошкент районидаги Навоий номли колхозда 140 ўринли боғча қурилиши бошланганига ҳозир тўрт йилдан ошяпти. Ваъда бўйича у 1982 йилда битказилиши керак эди. Қурилиш ҳамон чўзилиб келяпти. Кам деганда бу ерда яна 150 минг сўмлик иш бажарилиши керак.

98-колонна қурувчилари олиб бораётган ишлардан ҳам кўпчилик норози бўляпти. Улар 240 ўринли касалхона қурилишини 1974 йилдан бери чўзиб келмоқдалар. Қурилиш чўзилган сари унга ажратилган маблағнинг баракаси ўчяпти. Материаллар нес-нобуд бўлмоқда.

Область халқ контроли комитети ўтказган текшириш давомида яна кўпгина камчиликлар аниқланди. Улар трест раҳбарларига кўрсатилди. 74-колонна бошлиғи А. Мажидов, 54-колонна бошлиғи Х. Турсунов ўртоқларга виговор эълон қилиниб, бир ойлик маошлари миқдорида жарима солинди. 98-колонна бошлиғи А. Ергашбоевга эса виговор эълон қилинди. Шундай жазолар бир қатор колонна бош бухгалтерларига ҳам берилди.

ЎЗ-ЎЗИНИ АЛДАШ БУ!

Областимиздаги кўпгина хўжаликлар озуқа экинлари майдонини план бўйича кенгайтириб чорвачиликнинг мустаҳкам озуқа базасини яратмоқдалар. Лекин айрим хўжалик раҳбарлари эса мавжуд бедазорларни бузиб, ўрнига планда йўқ экинларни экишга, озуқа экинлари майдонини асоссиз равишда қисқартиришга интилмоқдалар. Оққўрғон районидаги Ҳамид Олимжон номли колхознинг пландаги 64 гектар бедазори шудгорлаб юборилди. Мўлжалланган 19 гектарлик майдонга эса янги беда уруғлари сепилмади. Айни пайтда мавжуд бедапояларни суғориш ишларига ҳам эътиборсизлик билан қаралмоқда. Бунинг оқибатида ўриб олинаётган беда пичани миқдори тобора камайиб бормоқда.

Шундай ҳолни «Ленинобод» колхозида ҳам кўриш мумкин. Колхоз раҳбарлари қандайдир мақсадлар билан 68 гектар бедазорни шудгорлаб қўйишди. Ахир бу майдонлар планга киритилган эди-ку! Бунинг устига янгидан 14 гектар ерга беда уруғи сепиш бўйича белгиланган план ҳам бажарилмай қолди.

Бўстонлиқ райони хўжаликлари бедазорлар майдонини ошириб кўрсатишга интилмоқдалар. Бешта хўжалик эски бедазорларни 99 гектарга «кенгайтириб» юборибдилар. Албатта, бу қоғоздаги гап. Амалда эса шунча майдон қисқариб кетган. Бу ҳол «Қозоғистон ССР 30 йиллиги», «Ленинград» ва «Қизилту» колхозларида яққол кўзга ташланмоқда. Бу хўжаликларда ўтган йили бедазорлардан кам пичан йиғиштириб олинганлиги учун ҳам моллар парвариши яхши бўлмади. Давлатга 256 тонна сут кам етказиб берилди. Лекин ўтган йил сабоқлари бу йил хўжалик раҳбарларига кор қилмаяпти. Улар силос учун маккажўхори, оралиқ озуқа экинлари экиш майдонларини асоссиз равишда қисқартириб юбормоқдалар.

Ўрта Чирчиқ районидаги Карл Маркс номли колхоз бош агрономи Т. Акромхўжаев давлат статистика органларига ҳисобот тақдим этилгандан сўнг 10 гектарлик эски бедапояни шудгорлаб ташлашга буйруқ берди. Дастлабки ҳисоб-китоб даврида колхознинг 137 гектар бедапояси бор эди. Энди эса 121 гектарга камайиб кетибди. Демак, ҳисоботга 16 гектар қўшиб ёзилибди. Бундай аҳвол бошқа хўжаликларда ҳам учраб турибди. Область халқ контроли комитети планда белгиланган майдонларга озуқа экинни экиш устидан назоратни бўшаштириб юборган Оққўрғон район қишлоқ хўжалик бошқармаси бош агрономи С. Искандаровга, шу райондаги Х. Олимжон номли колхоз раиси Х. Эргашевга қаттиқ виговор эълон қилди. Бошқа хўжалик раҳбарлари ҳам жазодан четда қолишмади.

КУЧЛАР ЖАМЛАНДИ

Илгарилари моддий ресурслар ва ишчи кучлари барча қурилиш объектларига сочиб юборилар эди. Натижада объектларни ўз вақтида фойдаланишга топшира олмай эл-юрт олдида уялиб қолар эдик. Назоратчилар ўтказган рейдлар давомида бу камчиликлар тезда маълум бўлди. Ўзаро келишилган ҳолда кучларни маълум объектларга тўплашга қарор қилдик. Шундан кейин у йилдан бу йилга ўтадиган объектлар сони кескин камайди.

Кейинги йилларда коллективимиз қўли билан 3286 квадрат метр саҳнли уй-жойлар, 1248 ўринли мактаб, 150 ўринли боғча ва бошқа хил объектлар бунёд этилди. 800 қорамолга мўлжалланган комплекслар қуриб берилди.

Ҳар бир йирик объектда халқ контроли группасининг постларини тузишга одатланганмиз. Бу постлар ишини бош группа ҳузуридаги секторлар назорат қилиб боради. Қисқа вақт ичида постлар билан ҳамкорликда 26 та рейд ва текширув ўтказилди. Текширувлар давомида меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, техника хавфсизлигини таъминлаш, тежамкорлик режимини кучайтириш бўйича зарур тадбирлар белгиланди. Сусткашликка ва талон-торожликка йўл қўяётган 10 киши қаттиқ жазоланди.

Ҳозир ҳам назоратчиларимиз қурилиш майдонларида актив иш олиб бормоқдалар. Улар чала объектлар сонини қисқартириш, моддий ресурсларни бир жойга тўплаш устидан назорат ўрнатишяпти. Бу тадбирлар зиммадаги топшириқларнинг муваффақиятли бажарилишига ёрдам бераяпти.

Ш. КИКИНАДЗЕ,
Ўрта Чирчиқ район колхозлараро механизациялашган кўчма колонна халқ контроли группасининг раиси.

ХАЛҚ КОНТРОЛИ

5 (253)

ШИКОЯТ ИЗИДАН

— СИДИҚ ака, узр, безовта қилдик, — деди район халқ контроли комитетининг раиси Тўлқин Эгамбердиев. — Яна сизнинг ёрдамингиз керак бўлиб қолди. Мана бу хатларни кўздан кечириб чиқинг. Қолган гапларни кейин маслаҳатлашамиз.

Сидиқ ака хатлар билан жиддий танишиб чиқди. Уларнинг аксарияти Гулистон қишлоқ совети территориясига жойлашган касалхона хизматидан нолиб ёзилган эди. Сидиқ ака текширувни эртадан бошлашга қарор қилди.

У касалхона территориясига кириши биланоқ кечаги ўқиган шикоят хатлари бежиз ёзилмаганлигини аниқ ҳис этди. Ҳовли ўртасидаги водопровод крани сувсиз қўққайиб турибди. Атрофлар ивирсиқ. Санитария-гигиена қоидаларига умуман риоя қилинмаслиги шундай кўзга ташланиб турибди.

Сидиқ ака бошчилигидаги группа аъзолари касалхона фаолияти билан чуқур танишиб чиқишди. Шикоят хатларидаги фактлар тўла тасдиқланди. Бу ерда интизом бузилиб, хўжасизлик кучайиб кетганлиги натижасида беморларга вақтида медицина хизмати кўрсатилмас, таомлар сифатсиз, касалхона транспортидан шахсий манфаат йўлида фойдаланиш авж олган эди.

Текширув натижаси район халқ контроли комитетига етказилди. Комитет йиғилишида касалхонадаги аҳвол муҳокама қилиниб интизом бузарларга нисбатан тегишли чоралар кўрилди.

Бундай ишларга Сидиқ ака Содиқов ўрганиб кетган. У ўн икки йил муқаддам пенсияга чиққан эди. Лекин меҳнатга ўрганган одам уйда тинч ўтираолармиди. Тезда зерика бошлади. Кейин Келес посёлка Советидан унга ўзига яраша иш топиб беришди. Район халқ контроли комитети билан ўша йиллардаёқ алоқа боғлаган эди. Саккиз йилдирки у комитетнинг хатлар, шикоятлар ва таклифлар штатсиз бўлимининг мудири сифатида қизғин фаолият кўрсатаяпти.

Яқинда Сидиқ ака бошлиқ жамоатчилар сабзавотчилик, картошкачилик ва полизчилик илмий текшириш институти халқ контроли группасининг меҳнаткашлардан тушаётган хатлар ва шикоятлар билан ишлаш борасидаги фаолиятини ўрганишди. Текширув давомида группа умуман қониқарсиз иш олиб бораётганлиги аниқланди. Ўтган йил ва шу йилнинг уч ойи давомида бош группага 139 та хат тушган. Шундан бор йўғи 28 таси кўриб чиқилган, холос. 17 таси эса рўйхатга ҳам олинмаган. Жамоат топшириғига масъулиятсизлиқ билан қараган группа раиси район халқ контроли комитети йиғилишида қаттиқ танқид қилинди...

— Сидиқ ака Содиқовни кўпдан буён танийман, — дейди Тўлқин Эгамбердиев. — У аввало самимий инсон, заҳматкаш ва талабчан мураббий, қолаверса энг актив, нигоҳи ўткир назоратчи ҳамдир. У комитетга доимо бир янгилик, янги таклиф билан келади. Биз группа раислари, назоратчиларимизни ҳам шу кишидан ўрганишга, ибрат олишга ундаймиз.

Унинг таклифи билан Охунбобоев номли, Ленин номли колхоз болалар боғчаларидаги аҳвол ўрганилди. Ҳар иккала боғчада ҳам ишни планлаштиришда, болаларни тарбиялашда ва парваришлашда қатор нуқсонлар борлиги маълум бўлди. Шундан кейин комитет йиғилишида бу масала атрофлича кўриб чиқилди. Тегишли кишиларга нисбатан чора кўрилиб, боғчалардаги тарбиявий ишларни яхшилашга оид конкрет тадбирлар белгиланди.

Бунга ўхшаш мисолларни Сидиқ ака фаолиятидан кўплаб келтириш мумкин. Актив жамоатчи эл хизматини бажариб кам бўлмаяпти. У СССР, республика ва область халқ контроли комитетларининг Фахрий ёрлиқлари билан бир неча бор мукофотланган. Бу мукофотлар уни янада актив ва murосасиз бўлишга ундаяпти.

Айни кунларда ҳам Сидиқ ака Содиқовни Тошкент район халқ контроли комитети топшириқлари билан хўжаликларда, корхона ва маҳаллаларда юрганини кўрасиз. Шикоятлар изидан бориб у турли кишилар билан суҳбатлашади, ҳақиқатни рўёбга чиқаради. Одамлар шунинг учун ҳам унга ишонишади.

С. МАТЕҚУБОВ.
Тошкент райони.

НАЗОРАТЧИЛАР ФАКУЛЬТЕТИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриёти халқ университетининг назоратчилар учун ташкил этилган факультетида навбатдаги машғулот бўлиб ўтди. Унда меҳнатни муҳофаза этиш ва техника хавфсизлиги инженери С. Умаров ишлаб чиқаришдан шикастланиш сабаблари тўғрисида лекция ўқиди.

Машғулот олдидан назоратчилар бевосита корхона цехларини кўздан кечириб, техника хавфсизлигини таъминлаш қандай йўлга қўйилганлигини кўздан кечирдилар, аниқланган камчиликларни ўша жойнинг ўзида таҳлил қилдилар. Сўнг аудиторияда лекция тингладилар.

Халқ университетининг назоратчилар факультети машғулотлари 4 йилдан бери давом этяпти. Машғулотларни олиб боришга корхона раҳбарлари, бош мутахассислар таклиф қилинган. Айниқса, нашриёт директори И. Ш. Шоғуломовнинг ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш резервларини қидириб топишда халқ назоратчилари олдида турган вазифалар тўғрисида ўқиган лекцияси мазмунли бўлди. Унда мавжуд резервлар конкрет кўрсатиб ўтилди.

Назоратчилар қўйилган талаблар асосида ўтказилган рейдлар давомида иш сифати ва самарадорлигини ошириш имконини берувчи бир қатор таклифларни киритдилар. Натижада кейинги йилларда 1500 тоннадан кўпроқ қоғоз, салкам 2 миллион киловатт соат электр энергияси ва бошқа хил хом ашёлар тежаб қолинди.

Машғулотларни ўтказишда олимлар, шаҳар халқ контроли комитети масъул ходимлари ҳам қатнашмоқдалар.

Корхона цехларида ҳозир 169 назоратчи қизғин фаолият кўрсатяпти. Машғулотларда олинган билимлар ҳар бир текширув ва рейдни малакали ўтказишда уларга қўл келяпти.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«ЮТУҚЛАР МАҲЛИЁ ҚИЛМАСИН»

(БИР МАСАЛА БЎЙИЧА ИККИНЧИ ЖАВОБ)

Газетамизнинг 18 март сонида юқоридаги сарлавҳа остида эълон қилинган мақолада «Пахтакор» кўнгилли спорт жамияти бир қатор район бўлимларида йўл қўйилаётган камчиликлар танқид қилинган эди. Жумладан, Калинин район «Пахтакор» кўнгилли спорт жамияти адресига ҳам эътирозлар билдирилганди.

Мақола юзасидан халқ депутатлари Калинин район Совети ижроия комитети раиси А. Авулқосимовдан жавоб хати олинди. Унда айтилишича ҳозирги кунда районда 1500 томошабинга мўлжалланган стадион, қатор спорт майдонлари ишлаб турибди. Район маркази бош планига мувофиқ 5 минг ўринли стадион қуриш мўлжалланмоқда. Физкультура ишларини жонлантириш ва спорт иншоотларидан самарали фойдаланишга алоҳида эътибор берилмоқда.

БЕМОРЛАР НЕГА РАНЖИДИ?

ДАЛА ишлари қизиган сари Саидкамол Тўраев тиним билмайди. Цех халқ контроли группасининг раиси сифатида дала шийпонлари, медицина пунктлари бўйлаб рейд ва текширувлар ўтказишга, район санитария маорифи уйининг инспектори сифатида меҳнаткашлар ўртасида медицинага оид мавзуларда суҳбатлар уюштиришга тўғри келади.

... Кейинги пайтда тез ёрдам кўрсатиш машинаси жойларга ўз вақтида етиб бормаётганлиги тўғрисида бош группага сигнал ва шикоятлар туша бошлади. Биз тезда мутахассислардан иборат оператив группа туздик. Группа аъзолари иш жараёнларини чуқур ўрганишди. Текширув давомида муросасизлар сигнали тўла тасдиқланди. Рейд якуни бош группада атрофлича таҳлил этилиб, натижаси маъмурият ва партия ташкилотига етказилди. Айбдорларга нисбатан тегишли чоралар кўрилди, аҳвол кескин ўзгарди.

Бугунги кунда районимиз аҳолисига 6 та касалхона, 10 та қишлоқ амбулаторияси, 38 та фельдшерлик-акушерлик пунктлари хизмат кўрсатмоқда, уларнинг иш вақтини узайтирдик, дам олиш кунлари ҳам ишлайдиган бўлишди.

Меҳнаткашларга тиббий хизмат кўрсатиш ишларини яхши ташкил этишда назоратчиларимиз айниқса, актив иштирок этмоқдалар. Уларнинг ҳар бири аниқ топшириққа эга бўлиб, ўзларига берилган участкаларга тўла жавобгардирлар.

Ҳозир мавжуд поликлиникаларимизда ҳар куни ўртача 600 нафар катта ёшдаги ва 300 нафар кичик ёшдаги беморларга тиббий ёрдам кўрсатиляпти.

Мавлуда Акромова, Мансур Исломов, Гулпошша Тўрахўжаева, Муривет Валиева сингари ишчан назоратчиларимиз кундалик асосий ишларига қўшимча тарзда бош группа томонидан берилаётган жамоат топшириқларини ҳам ўз вақтида бажаришиб, кўпчиликка намуна бўлишяпти.

Йил бошида район соғлиқни сақлаш бўлими ҳузурида турли касалликлар бўйича мутахассис врачлардан иборат махсус бригада тузилган эди. Улар шу кунларда белгиланган график асосида чорвачилик фермаларида, дала шийпонларида бўлишиб, меҳнаткашлар ўртасида турли мавзуларда суҳбатлар ўтказишяпти, тиббий ёрдам кўрсатишяпти. Олиб борилаётган катта профилактик ишлар туфайли дард чекинмоқда, эл саломатлиги мустаҳкамланмоқда.

М. ХУДОЙБЕРДИЕВА,
Пискент район соғлиқни сақлаш бўлими халқ контроли группасининг раиси.

ГАП ЭГАСИНИ ТОПАДИ...

БРИГАДИР: — Ҳосилнинг чўғи қандай бўлишини билмайман-у, аммо хашак тайёрлаш плани икки ҳисса ортиғи билан бажарилиши аниқ.

Ўтган йилги ваъдалар билан бинонинг биринчи қавати кўтариб қўйилди, у ёғи энди бир гап бўлар...

МАСТЕР: — Э, каллаварамлар-э, бу ғалги мебелларни сотишга эмас, кўргазма учун тайёрланглар деб айтмабмидим, сенларга!!

А. Ҳолиқов чизган расмлар.

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

ҲОВЛИДАГИ ДОҒ

Богдан Хмельницкий кўчасидаги 40-а уйда 84 хонадон истиқомат қилади. Илиқ-иссиқ кунлар бошланиши билан уй ҳовлиси одамлар билан гавжумлашиб қолди. Серсоя дарахтлар ости ҳозир жуда ҳам дам олишли. Болалар, кексалар шу ерда ҳордиқ чиқаришади. «Цвет» телеательесига, шаҳарлараро телефон станциясига келган кишиларга, 89-мактаб ўқувчиларига ҳам ҳовлидаги соя-салқин жойлар асқотиб турибди.

Лекин уларнинг дам олиши узоққа чўзилмайди. Рўпарадаги девор тагига уйилган чиқиндилар устида ғуж-ғон ўйнаётган пашшалар, аллақандай бадбўй ҳидлар бирпасда кишининг жонига тегади. Ён-атрофдан чиқаётган чиқиндилар шу ерга тўпланиб, баъзан жуда кўпайиб кетади. Кўпинча улар вақтида ташиб кетилмайди.

Пенсионерлар Фрунзе район санитария эпидемиология станцияси ходимларига чиқиндихонани ҳафтада бўлмаса ҳам ойда бир марта дезинфекция қилиб кетишни, 19-ЖЭК ходимларидан эса чиқиндихона олдини енгилгина тунука ёки фанер дарбоза билан кўринмайдиган қилиб тўсиб қўйишни, теварак-атрофни табиатли қилиб қўйишни кўп марта илтимос қилдилар. Лекин илтимос инобатга олинмаяпти.

Буни қаранг, чиқиндихонанинг шундайгина орқа томонида 89-мактабнинг ошхонаси ҳам бор. Мактаб ҳовлисига йиғилган чиқиндилар ҳам пашшанинг кўпайишига сабаб бўлмоқда. Бундан буён кунлар қизиган сари пашшалар ҳам кўпаяверади. Шунинг учун ҳам ҳозироқ пашшалар ўчоғига қирон келтириш, теварак-атрофни гулдек яшнатиб қўйиш керак. Шунда ҳар қандай касалликнинг олдини олган бўламиз. Бу соҳада район санитария эпидемиология станцияси ва 19-ЖЭК раҳбарлари ҳамкор-ҳамжиҳат бўлиб ҳаракат қилмоқлари керак.

А. НАБИХЎЖАЕВ,
пенсионер.

УЮШҚОҚЛИК, ҲАМЖИҲАТЛИК БЎЛМАГАЧ...

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» БЕКОБОД МЕТАЛЛУРГИЯ ЗАВОДИ РЕКОНСТРУЦИЯСИДА

БЕКОБОД шаҳрига кираверишда — катта йўлнинг шундоққина чап томонидаги тоғ этакларида улкан иншоот киши диққатини ўзига жалб этади. Электр ёрдамида пўлат эритиш корпуси ва сирланган идишлар цехи билан қўш эгизаклардек ёнма-ён қад ростлаётган бу объект Ўзбекистон металлургия заводининг «300-стан» деб номланган янги қурилишидир. Ўн биринчи беш йиллик сўнгида фойдаланишга топширилиши лозим бўлган бу объект тўла қуриб битказилгач, заводнинг ишлаб чиқариш қуввати бир неча баробар ортади. Ҳар йили 781 минг тонна прокат маҳсулотлари тайёрлаш йўлга қўйилади.

Янги прокат станининг биринчи навбати бу йил охиригача ишга туширилиши кўзда тутилган. Айни пайтда объектнинг бош корпуси ва уч қаватли машина зали биносида асбоб-ускуналарни ўрнатиш, электр кабеллари, водопровод қувурларини ётқизиш ва жиҳозлаш ишлари авж олдириб юборилган. Бу вазифаларни бажаришда бош пудратчи «Узбекметаллургстрой» тресги ишчилари активлик кўрсатишмоқда Трестнинг Б. Осмонов, В. Суходко, А. Игнатовлар бошлиқ бетончилар, Ғ. Эминов бошчилигидаги ғишт терувчилар, Х. Токарев ва Л. Цапечкиналар раҳбарлик қилаётган сувоқчилар ҳамда бўёқчилар бригадалари ўзаро социалистик мусобақани авж олдирган ҳолда иш юритиб, зиммаларидаги план-топшириқларини 1,5—2 ҳиссадан адо этиб келмоқдалар. Трест бунёдкорларига қурилиш суръатини оширишда 16 та ёрдамчи пудратчи ташкилот ҳам яқиндан ёрдам бермоқда. Айниқса «Средазтепломонтаж» трестининг «Тепломонтаж» бошқармаси ва «Узтрансспецстрой» тресги ишчилари ўзларига топширилган ишни тўла ва сифатли уддалаб, бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

Афсуски, объектда меҳнат қилаётган барча коллективлар ишида ҳам ана шундай фидокорлик кўзга ташланяпти деб бўлмайди. Бу ўринда бош пудратчига зарур жиҳозларни, асбоб-ускуналарни етказиб берувчи айрим корхона ва ташкилотларга тегишли камчиликларни алоҳида таъкидлаб ўтиш зарур.

Ўтган икки йил мобайнида «Главстройиндустрия»нинг 2-, 3-, 4-заводлари станнинг бош корпусини тиклаш учун зарур бўлган йиғма темирбетонларни нормадагидан 951 кубометр кам етказиб берди. Челябинск металлургия заводи корпус ичида иссиқликни сақлаш мақсадида бино томи ва деворларига ишлатиладиган зангламайдиган 900 тонна металл қопламаларни, Тўйтепадаги металл конструкциялари заводи эса салкам 1000 тонна ҳажмдаги металл буюмларни жўнатмади.

Ёрдамчи пудратчи ташкилотлардан бири ҳисобланган «Узстальконструкция» трестининг айби билан бош корпус пештоқига зарур жиҳозлар ўз вақтида олинмади. Ана шу коллективлардаги мутасадди ўртоқларнинг лоқайдлиги натижасида икки йил мобайнида 2,5 миллион сўмликдан ортиқроқ пудрат ишлари бажарилмай қолди.

Худди шундай ачинарли ҳолни мазкур йилнинг дастлабки квартали натижалари мисолида ҳам кўриш мумкин. Тўйтепа металл конструкциялари заводи уч ой давомида 800 тонна керакли маҳсулотни умуман жўнатмади. Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш министрлиги томонидан фонд ажратилмаганлиги сабабли 2000 погон метр жиҳозлар олинмади. Шунга ўхшаш яна бир қатор сабабларга кўра квартал планида белгиланган 3 миллион 331 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларининг 2 миллион 541 минг сўмлигигина бажарилди.

Масъулиятни ҳис этмаслик ва иш сифатига эътиборнинг сусайтириб юборилганлиги меҳнат унумдорлигига ҳам катта путур етказмоқда. Биринчи кварталда трест бўйича меҳнат унумдорлиги 92 процентни ташкил этди. Апрель ойида эса бу кўрсаткич янада пасайиб, 85 процентга тушиб қолди. Меҳнат унумдорлиги 3-қурилиш-монтаж бошқармасида 111 процентни ташкил этган бир вақтда 2-қурилиш-монтаж бошқармаси ва 306-кўчма механизациялашган колоннада 60—64 процентдан ошмади. Натижада трест бўйича белгиланган 1 миллион 474 минг сўмлик капитал маблағнинг 228 минг сўми ўзлаштирилмай қолди. Зиммага олинган план ва топшириқларнинг бажарилмаслигининг бош сабабларидан бири иш кунидан унумли фойдаланмаслик бўлмоқда.

Нуқсонларни бартараф этиш учун бошқа корхоналар ва меҳнат коллективлари билан ҳамжиҳатликни кучайтириш керак. Ҳамкорлик сустлиги туфайли ҳам кўпгина ишлар ўлда-жўлда қолиб кетмоқда, иш сифати ва меҳнат унумдорлиги пасаймоқда. Объектларни барпо этиш чўзилиб кетмоқда. Ҳатто қимматли иш вақтининг кўплаб фойдасиз йўқотилишига сабаб бўляпти. Аввало бош пудратчи ва ёрдамчи пудратчилар қурилиш объектини етарли миқдорда ишчи кучи билан таъминлашга эришишлари зарур. Чунки айни пайтда пўлат конструкцияларини ўрнатиш ва электромонтаж ишларини кўнгилдагидек бажариш учун 200 га яқин ишчи кучи етишмаяпти. Қурилиш билан алоқадор ташкилотларнинг раҳбарлари мутахассисларни маълум муддатга Бекобод металлургия заводи реконструкциясида ишлаш учун юборсалар айни муддао бўлур эди. Афсуски, амалда бундай бўлмаяпти. Қўшимча ишчи кучи юбориш масаласида қуруқ ваъдадан нарига ўтилмаяпти.

Пайдо бўлаётган кўпчилик муаммоларнинг асосий негизи бош пудратчи билан буюртмачи ўртасидаги келишмовчилик эканлигини яширишга ҳожат бўлмаса керак. Буюртмачи тақдим этаётган лойиҳа ҳамон мукаммал эмас, сифати жуда паст. Унинг жуда кўп нуқсонлари бор. Кўп ҳолларда пала-партишликка йўл қўйилганки, бу бинокорлар учун қўшимча қийинчиликлар келтириб чиқармоқда. Камчиликларни бартараф этиш, қайта тузиш оқибатида ишчи кучи ва иш вақтидан ютқазилмоқда. Бу ҳам ўз навбатида қурилиш суръатига тўсқинлик қилмоқда. Чунончи уч қаватли машина залида икки йилдан буён бир неча бор лойиҳа ўзгартирилди. Бош корпусдаги иссиқлик трубаларини аввалига бино томи устидан олиб ўтиш мўлжалланган эди. Шунга яраша тайёргарлик кўрилиб, эндигина ишга киришилган пайтда уларни бино ичидан олиб ўтиш ҳақида янги лойиҳа тузилди. Ишлатилган сувни тозаловчи объект қурилиши учун танланган майдон чўкадиган нобоп ер бўлиб чиққанлиги сабабли лойиҳа то қайта ишлаб чиқилгунга қадар салкам икки ой давомида бу ерда иш тўхтаб қолди.

Ортиқча ҳаражат ва ташвиш келтириб, кишиларнинг қимматли вақтларининг зое кетишига сабаб бўлаётган ҳоллардан бири пўлат қуймаларини қиздирадиган печлар лойиҳасининг ниҳоясига етказилмаганлиги билан боғлиқ бўлиб қолмоқда. Дастлабки режага кўра станнинг биринчи навбати қурилиши даврида иккита печ ўрнатилиши белгиланган эди. Кейинчалик бу лойиҳадан воз кечиб, фақат битта печни фойдаланишга топшириш ҳақидаги қарорга келинди. Афсуски, ана шу ягона печдан ҳам дарак йўқ. Ўзбекистон металлургия заводи раҳбарлари ва мутахассислари бу ишни ҳамон пайсалга солиб келмоқдалар.

Кўриниб турибдики, металлургия заводи реконструкциясида гарчи катта бунёдкорлик ишлари олиб борилаётган бўлса-да, лоқайдлик ва масъулиятсизлик туфайли рўй бераётган камчиликлар, ўзаро келишмовчилик туфайли пайдо бўлаётган муаммолар ҳам оз эмас. «Узбекметаллургстрой» тресги, ёрдамчи пудратчи ташкилотлар ва металлургия заводи раҳбарлари бу камчиликларни ва муаммоларни ўз вақтида тугатиш юзасидан зарур тадбирларни белгилаб, станнинг биринчи навбатини белгиланган муддатда — йил охиригача ишга туширилишини таъминлашлари даркор.

А. ҲАЙДАРОВ.
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

▲ ЧИНОЗ наслчилик совхоз-техникумининг ўртоқ Ҳ. Қўчқоров бошлиқ озуқакорлар бригадаси аъзолари бу йил 390 гектар бедазордан 250 центнердан пичан олиш учун курашишяпти. Биринчи ўрим қисқа фурсатларда тугаллангач, парваришга киришилади.
В. Портнов фотоси.

ГЕКТАРИДАН 115 ЦЕНТНЕРДАН

● БЎКА. Маккажўхоричиликка ихтисослаштирилган «Кремль» совхози деҳқонлари ўтган йили ҳар гектаридан 83 цетнердан «қаҳрабо дон» топширган эдилар.

Бу йил ҳам минг гектар ерга экилган маккажўхори ернинг ўз намига ундириб, кўчатлар бутлаб олинди. Ниҳоллар кўзга ташланиши биланоқ парваришга киришилди. Ҳозиргача барча майдондаги маккажўхори икки марта культивациядан чиқарилиб, бир марта озиқлантирилди.

Ҳар бир картанинг тупроқ шароитини ҳисобга олган ҳолда сув қўйилмоқда. Сифатли ишлов берилиб, меҳр билан парвариш қилинаётган маккажўхори туплари дуркун ривожланиб, кўкка бўй чўзмоқда.

Ўзаро мусобақада А. Носирхўжаев бошлиқ биринчи бўлимнинг ўртоқ М. Усмонов бошлиқ бригадаси коллективи пешқадамлик қилаётир. Бу бригадада 50 гектар ерда дон учун маккажўхори ўстирилмоқда. Гектаридан 115 центнердан ҳосил олиш учун мустаҳкам замин яратилаётир. Механизаторлардан Исмоил Ёқубов ва сувчи С. Амиров ўртоқлар дала ишларини ўз вақтида ва сифатли бажариб, бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар.

А. НАБИХЎЖАЕВ.

БИР ҲАФТАДА 12 ТОННА ЖУН

ҚЎЗИЛАТИШ мавсумини муваффақиятли якунлаган Паркент районидаги «Соҳибкор» совхози чўпонлари жун қирқиш мавсумига ҳам ҳар томонлама пухта ҳозирлик кўрган ҳолда киришган эдилар. Улар мавжуд 4395 бош қўйдан пландаги 11 тонна ўрнига 12 тонна жун қирқиб олиш мажбуриятини қабул қилишган.

Қўзибой Толибboeв отарида бу иш, айниқса, намунали уюштирилди. Илғор чўпон отаридаги 450 бош қўйнинг ҳар биридан 3 килограммдан, жами 1368 килограмм жун қирқиб олиш учун курашиб, яхши натижага эришди.

Абдуғани Юсупов, Нурмат Пўлатов, Қулмат Иброҳимов, Уразбой Айдаралиев каби тажрибали жун қирқувчилар кунлик нормани 1,5 ҳиссадан ошириб бажариб, ҳамкасбларига ўрнак бўлдилар. Умуман, совхоз чўпонлари жун қирқишни бир ҳафтадан кечиктирмай тугалладилар.

М. ҲАЙДАРОВ.

ДУНЁ ОВОЗИ
чет эл хабарлари

АНИҚ ПОЗИЦИЯ

ХАНОЙ, 25 май. (ТАСС). Совет Иттифоқи ва социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари АҚШ ва иттифоқчиларининг уруш оловини ёқиш сиёсатига қарши, ядро урушининг олдини олишга қаратилган Тинчлик программасини амалга оширмоқдалар, деб ёзади Вьетнамнинг «Нян зан» газетаси. Вьетнам жамоатчилиги КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Ю. В. Андропов кейинги вақтларда ўртага қўйган конструктив таклифларни тўла қўллаб-қувватлайди.

Совет олимларининг овози — планетамизда тинчлик ва инсоният ҳаётини сақлаб қолиш учун юксак масъулият ҳисси билан тўлиб тошган мўътабар ва билимдон кишиларнинг овозидир. Илмий жамоатчиликнинг ҳаракати ядровий уруш хавфини бартараф этишга, Америка империализмининг авантюрачилик режалари амалга оширилишига йўл қўймаслик учун отланган инсониятнинг актив ва кенг кўламли курашига янги куч бўлиб қўшилмоқда, деб таъкидлайди «Нян зан» газетаси.

Я. АРАФАТ НУТҚИ

БАЙРУТ. (ТАСС). Фаластин озодлик ташкилоти ижроия комитетининг раиси Я. Арафат Ливаннинг шимолида фаластинлик қочоқларнинг Нахр Ал-Барид лагерида бўлиб ўтган митингда нутқ сўзлаб бундай деди: фаластинлик араб халқининг қонуний миллий ҳуқуқларини, жумладан ўз тақдирини ўзи белгилаш ва мустақил давлатни барпо этиш ҳуқуқини амалга ошириш асосидагина Яқин Шарқда одилона тинчлик ва барқарорлик ўрнатилиши мумкин.

ФОТ ижроия комитетининг раиси ўз сўзининг охирида фаластинлик араб халқи ўзининг қонуний миллий ҳуқуқларини амалга ошириш учун курашни давом эттиришга қатъий аҳду паймон қилганлигини таъкидлади.

НИКАРАГУАГА ҚАРШИ АГРЕССИЯ

МАНАГУА. ТАСС мухбири А. Трушин хабар қилади: Қўшма Штатлар Никарагуага қарши агрессияни кенгайтирмоқда.

Сандиночи халқ армиясининг қисмлари кейинги икки кун давомида Никарагуа территориясига бостириб кирган сомосочи шайкаларнинг республика шимолий чегарасидаги ҳужумларини даф этдилар.

Никарагуа ташқи ишлар министрлигининг хабар қилишича, 21 май куни сотқинлардан қарийб 300 киши Гондурасдан Нуэва—Сеговия департаментидаги Терредиас районига бостириб кирган ва Сандиночи халқ армиясининг жангчилари томонидан чегарадан 13 километр нарида тўхтатилган. Шу куни бошқа контрреволюцион гуруҳлар шу департаментнинг бошқа районларидаги Никарагуа территориясига бостириб кирдилар. Нуэва—Сеговия департаментига жами 500 дан кўпроқ сотқин кирган. Ҳозир бу ерда шиддатли жанглар давом этмоқда.

Қўшма Штатлар қуроллантирган ва таълим берган сомосочи каллакесарлар ҳарбий мағлубият аламини гражданс аҳолидан олмоқдалар. Шайкалардан бири 22 май куни Халапа шаҳридан (Нуэва-Сеговия департаменти) 3 километрча нарида пистирма уюштирган эди. Маҳаллий ва чет эл журналистларидан катта бир группаси, шу жумладан, Америкада чиқадиган «Тайм» журналининг, «Вашингтон пост» газетасининг мухбирлари, Испания телевидениесининг операторлари, Швеция репортерларидан катта бир группаси шу пистирмага тушиб қолди.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

▲ ГАВАНА. Куба билан Ҳиндистон ўртасида имзоланган шартномага мувофиқ Куба пойтахтида дори-дармонлар ишлаб чиқариш учун дастлабки хом ашёни қайта ишлайдиган автоматлаштирилган завод қурилади. Корхона лойиҳасини Ҳиндистон мутахассислари ишлаб чиқишди. Асбоб-ускуналарни ҳам Ҳиндистон етказиб беради. Хом ашёнинг 13 турини, шу жумладан табиий хом ашёни қайта ишлай оладиган янги фармацевтика заводини 1984 йилнинг охирларида ишга тушириш мўлжалланган.

▲ ҚОҲИРА. Иш қидириб чет элларга кетиб қолган мисрликлар 4 миллион кишига етди. Миср Араб Республикаси ишчи кучи ва профессионал тайёргарлик ишлари билан шуғулланувчи давлат министрининг ўринбосари А. Фарид «Октобр» ҳафталик газетаси мухбирига шуларни хабар қилди. Унинг сўзларига қараганда, Мисрдаги катта ёшли аҳолининг қарийб 20 проценти чет элларда яшамоқда.

▲ ВАШИНГТОН. Пентагон Ғарбий Европада Американинг нейтрон қуролини жойлаштиришни яна талаб қилиш ниятидадир. «Ю. С. Ньюс энд уорлд рипорт» ҳафталик газетаси шу ҳақда хабар қилиб, бундай режалар АҚШнинг НАТО блоки бўйича иттифоқчиларини ташвишлантираётганини уқтириб ўтди.

▲ ДЕҲЛИ. Ҳиндистон Бош министри Индира Ганди «муайян ташқи кучлар» Панжоб штатидаги вазиятни беқарорлаштираётган экстримистларни қўллаб-қувватлаётганлиги тўғрисида гапирди. Биллаварда (Жамму ва Кашмир штати) бўлиб ўтган митингда ҳукумат бошлиғи «бу кучлар кучли ва бир бутун Ҳиндистонга қаршидирлар», деб айтди.

(ТАСС).

▲ ҲИНДИСТОНДА совет китобларига бўлган қизиқиш тобора ортмоқда. Ҳозир мамлакат 1 миллион нусхадан кўпроқ китобларни импорт қилади. Бу соҳадаги алоқаларнинг кенгайиши дўстлик ва ўзаро ҳамкорликнинг яхши намунасидир.

Суратда: Деҳлида совет адабиёти ва грампластинкалари кўргазма—савдоси.
ТАСС фотохроникаси.

ЧОРВАМИЗ ЖОНКУЯРЛАРИ

БАРАКА МАНБАИ

БУНДАН уч йил муқаддам ўрта мактабни тугатган Дилбар ҳеч иккиланмай онаси Қизларсора опа ишлаётган фермага келди. Дарҳақиқат, ўзининг 37 йиллик меҳнат фаолиятини соғувчилик касбига бағишлаган мўътабар онахон фарзандига бу касбнинг ўзига хос завқи ва машаққатлари борлиги ҳақида кўп ҳикоя қилганди.

Дастлабки йилдаёқ ёш соғувчи қиз муваффақиятга эришди. У ўзига бириктилган 20 бош соғин сигирнинг ҳар биридан 3700 килограммдан сут соғиб олди. Шу йили Дилбар район комсомол комитетининг фахрий ёрлиғи билан тақдирланди. Унинг ўтган 1982 йилги кўрсаткичлари ҳам юқори бўлди. Ҳар бош сигирдан 4000 килограммдан сут соғиб олишга эришди.

Д. Бердимуродова ўзининг шахсий план ва мажбуриятларини ортиғи билан бажарибгина қолмай жамоатчилик ишларида ҳам актив қатнашиб келмоқда. Жумладан, унинг коммунист сифатида фермада меҳнат интизомини янада яхшилаш борасидаги ишлари алоҳида таҳсинга лойиқ.

—Интизом бор жойда қут-барака, муваффақиятлар бўлиши ҳеч кимга сир эмас,— дейди Д. Бердимуродова.— Биз бу масалага алоҳида эътибор қилмоқдамиз.

Молларнинг ўз вақтида озиқлантирилиши, сигирларнинг эса маълум бир тартиб асосида ҳар куни бир вақтда соғилиши таъминланди. Тез орада бу тадбир ўзининг самарали натижасини кўрсатди. Ўтган ўн кунликда аввалги ўн кунликдагига нисбатан ўртача 12,5 килограммдан кўп сут соғилгани аниқланди. Жами 1,5 тонна сенаж, 400 килограмм омухта ем, 1 тонна беда пичани тежалди.

Д. Бердимуродованинг бу йилги мақсадлари улкан. У йил охиригача 20 бош сигирнинг ҳар биридан 4500 килограммдан серқаймоқ сут соғиб олишга аҳд қилган.

Х. АБДУРАҲМОНОВ.
Бекобод районидаги «Победа» колхози.

КЕЛИНГ, ОЧИҚЧАСИГА ГАПЛАШАЙЛИК

ТЎЙЛАРИМИЗ ОҒИЗДА ЭМАС, АМАЛДА ЯНГИЧА БЎЛСИН

Замонамиз ажойиб. Турмушимиз жойида. Тўқчилик, тўкинчилик. Меҳнат қилган киши қўлини қаёққа узатса етади. Хонадонимизда файз-барака, қувонч. Эртанги кунимиздан хотиржаммиз. Орзу-ҳавасларимиз катта. Юртда нима кўп, тўй, тантана кўп, маросим кўп. Асрлардан бери авлоддан-авлодга ўтиб келаётган миллий урф-одатлар, расм-русумлар, халқ анъаналари янги, замонавий мазмун билан бойитилмоқда.

Ҳовли тўйлари, олтин ва кумуш тўйлар ўтказиш, ёшларни тантанали равишда колхозга қабул қилиш ва Совет Армияси сафига кузатиш, меҳнат ветеранларини шарафлаш каби маросимлар кундалик ҳаётнинг энг оммалашаётган тадбирларига айланиб бормоқда.

Маросимларнинг энг оммавийси — тўйлардир. Тўй қилмайдиган оила йўқ. Ҳар бир ота-она яхши ният билан қиз узатсам, ўғил уйлантирсам, эл олдига дастурхон ёзсам, дейди. Ҳамма ана шу ниятига етсин. Лекин гап ана шу тўйларни қандай ўтказиш устида кетяпти. Узоққа бормайлик, ўзимизнинг қишлоқдаги тўйлар хусусида фикр юритайлик.

Яқин пайтларгача бизда ҳам тўйлар анча дабдабали, олди-бердиси кўп, серчиқим эди. «Фалончидан менинг қаерим кам» дейдиган «мардлар» катта кетишиб қоларди. Бутун умр бўйи топган-тутганларини икки-уч кунда совуриб «ном чиқарганлар» ҳам учраб турарди. Ёки айрим хонадонлар кўрпага қарамай оёқ узатиб, қарзга ботарди, рўзғорини «тортиб» қўярди.

Арқонни узун ташлаб қўйиб, ётиғи билан тушунтиришга ҳаракат қилдик. Нафи кам бўлди. Чунки «тўйни мен қиляпман, хоҳлаганимча ўтади, мажбур қилишга қандай ҳақларинг бор» дейдиганлар ҳам бор эди. Қарасак, ҳар кимни ўз ҳолига ташлаб қўйсак бўлмайдиган. Тўйлар икки-уч кунлаб чўзиларди. Турган гапки, хўжалик ишига ҳам зарар. Активларни тўплаб кенгашдик. Бор гапни ўртага ташладик. Андишанинг отини қўрқоқ қўювчиларга нисбатан қаттиққўлроқ бўлишга тўғри келди. Правление, партком аъзолари, тўй комиссияси: «энди бошқача бўлади, тўйлар биз айтганча ўтади, тартиб қоидани оёқ ости қилувчиларга бўш келмаймиз» деган ягона қарорга келдик.

Ўтган йилнинг кеч кузагида катта кенгаш ўтказилди. Унга қишлоғимиздаги барча кексалар, тўй ўтказиш ниятида бўлган оилалар, маҳаллий Советларнинг депутатлари, хуллас, каттакичик таклиф қилинди. Очиқчасига «Ташлашдик!» баланд-парвоз, расмий гапларга йўл бермадик. Серҳаражат, дахмазали тўйлар кимга фойда-ю, кимга зарар эканлигини холис баҳоладик. Тўйларга сарф бўлаётган ҳаражатларни шошилмай, бафуржа ҳисоб-китоб қилдик, талашдик, тортишдик.

Қизиғи шундаки, бу кенгашда кимки сўзга чиққан бўлса, «жуда тўғри», «айни муддао», «тоқайгача шунақа бўлади», «тўйлар янгича, ихчам ўтишини хоҳлаймиз» дейишди. Таажжуб, шундай экан, нима учун бунга амал қилмаймиз, бир қишлоқнинг одами бўлсак, топган-тутганимиз ўртада бўлса, баҳамжиҳат бир иш қилсак, буни бузишга ким мажбур қилади бизни, деган савол ўз-ўзидан кўндаланг бўлиб қолди.

Ҳамманинг фикри бир жойдан чиқди. Тўйларни ўтказишнинг янгича бир «қоида»»сини ишлаб чиқарсак, деган хулосага келдик. Билмадик, буни қандай баҳолайсизлару, лекин биз тўйларни ўтказиш тўғрисида правление қарорини чиқардик.

Бу қарорда тўй ўтказган киши белгиланган тартибга қатъий риоя қилиши лозимлиги аниқ кўрсатилди. Бир кунда дастурхон ёзиб, меҳмон кутиш, меъёридан ошмаслик, ичкиликбозликка йўл қўймаслик, латта-путта, олди-бердиларни ихчамгина, заруратга яраша қилиш шарт эканлиги алоҳида таъкидлаб ўтилди. Кўпчиликнинг хоҳиш-иродасига бўйсунмаганларга нисбатан жиддийроқ чора кўрилиши шарт қилиб қўйилди. Билмадик, тўғри қилдикми йўқми, маслаҳат кор қилмай оғизда янгича тўй тарафдори-ю, амалда ўз билганларидан қолмаганлар учун 500 сўм жарима белгиладик. Янгича тўй маромини бузган, бизнинг камтарона турмуш тарзимизга кўнмайдиганлар хонадонининг ҳатто колхозда қолиш-қолмаслигини ўйлаб кўриш керак деган таклифни ўртага ташлаганлар ҳам бўлди.

Кўпчилик бу гапни қўллаб-қувватлаб чиқди. Бир неча йиллар давомида бир жойдан сув ичган, бир-бирининг тўйига ҳам, азасига ҳам шерик бўлиб келган одамлар учун бундай чоралар кўриш қанчалик оғир бўлмасин, шу фикрни маъқулладик.

Чиндан ҳам ўзи аслини олганда шунчалик бордикелдиларга йўл қўймаслик мумкин-ку. Ахир ихчам, ортиқча сарф-харажатларсиз тўй ўтказсак, бир-икки кунлик сохта обрў орқасидан қувмасак қандай яхши! Ҳаммага ҳам қулай бу! Бутун йиллар бўйи топган-тутганимизни икки кунда совургандан кўра, битта ўрта миёна тўйга лойиғини сарфлаб, қолган маблағни рўзғоримиздаги бошқа тадбирларга ятратсак бўлмайдими. Ахир бола-чақамиз, яна орзу-ҳавасларимиз кўп-ку. Тўйга деб тахмон-тахмон кўрпалар, бир нечталаб гиламларни тахлаб қўямиз-у, вақти келса болаларимизнинг дарс тайёрлаши учун зарур бўлган стол, стулларни сотиб олишга ёки тузукроқ кийинишга, фарзандларимизни кийинтиришга, аёлларнинг уйдаги юмушларини енгиллатадиган рўзғор анжомлари, мебеллар сотиб олишга келганда қўполроқ қилиб айтганда негадир «қорнимиз оғрийди». Йил бўйи тер тўкиб меҳнат қилиб, яхши даромад топгандан кейин уй-жойга, бола-чақага, ўзимизга ҳам қарайлик-да, ахир!

Биз «тўйимга фалончи артистни олиб келдим», «бунча яшик ароқ кетди», «бунча пул қистирибман», «бунча меҳмон билан шунча кун улоқ бердим» деб кеккайгандан кўра рўзғоримизни бут, баракали, маромида олиб боришни минг марта афзал деб ҳисоблаймиз.

Яширишнинг ҳожати йўқ, баъзан тўйларга сахтиёни чиқиб кетган дўппи, ёқаси кир, шалвираган кўйлак билан кириб келадиган кишилар ҳам йўқ эмас. Лекин шуларни тузукроқ суриштирадиган бўлсангиз уйида, албатта енгил машинаси бор, ёки зўр бериб тўйга маблағ йиғаётган бўлиб чиқади, ўзига тўқ. Хўш, шундай ҳаётни мазмунли дейиш мумкинми, умр шунинг учун берилганми? Бизнингча, ана шулар ҳақида чуқурроқ ўйлаб кўрадиган пайт келди.

Ҳозир биз колхозимизда ана шу ҳаётий муаммолар билан астойдил шуғулланяпмиз. Чиройли, файзли турмуш кечиришга интилаяпмиз. Бизда бешик тўйи, никоҳдан кейинги ҳар хил ўтиришлар, суннат тўйи каби маросимлар деярли йўқ бўлди. Келин ва куёв томонидан қилинадиган сарполар анча ихчамлаштирилди. Тўй асосан бир кунда куёвникида ўтказилмоқда. Келинникида эса тўйдан бир кун олдин дугоналар чоғроқ даврада тўпланишади. Тўйларда колхоз бадиий ҳаваскорлари хизматидан фойдаланяпмиз.

Лекин 50—100 та хонадонда ёки битта колхозда тўй тартибга тушгани билан ҳамма тўйлар ҳам тартибга тушди, деб бўлмайди, албатта. Халқимизда «бирники, мингга, мингники туманга» деган нақл бор. Ҳамон қалин бериб, қалин олаётган, қўш карнай, қўш сурнайлар билан тўй қилаётган, «ном чиқар»га интилаётган оилалар шаҳарларда ҳам, районларда, қишлоқларда ҳам ҳали кўп. «Чиллаки чиллакини кўриб чумак уради», деганларидек, «фалон жойда уч кеча-ю, уч кундуз тўй бўлди, улоқ берди, бизда нега мумкин эмас?», «тўй ўтказишимизга ҳам хўжайинлик қилишиб ўз ҳолимизга қўйишмайдими?» дегувчилар бор.

Бизнингча, тўйларимиз ҳамма жойда бир хил, янгича, ихчам ўтса яхши бўларди. Шу муносабат билан биз **азиз отахонлар,** Сизларга мурожаат этамиз! Кам харжли, сермазмун тўйлар ўтказишга доим бош-қош бўлинг. Сизлар ҳаётнинг аччиқ-чучугини тушунган, неи машаққатларни бошингиздан кечирган бўлганингиз учун ҳам сўзингиз, маслаҳатингиз одамларга таъсирли бўлади. Ортиқча зебузийнатли тўйлар ҳеч кимга хуш келмаслигини, исрофгарчиликларнинг бир кунмас бир кун уволи тутишини тўй қилувчиларга тушунтиришда сизларнинг ёрдамингизга муҳтожмиз.

Мунис онахонлар, Сизларга мурожаат этамиз! Тўйларда ортиқча «олди-берди», «латта-путталар»ни кўпайтиришга чек қўяйлик. Ахир одамнинг обрў-эътибори, қадр-қиммати нарсалар билан белгиланмайди-ку. Афсуски, оғизда жуда кўпчилик оналар ортиқча чиқим, даҳмазалардан нолисалар ҳам амалда латта-путта, меъёридан ортиқча, ҳеч кераксиз олди-бердилардан воз кечмаяптилар. Тўй ва ундан кейинги қуда чақириқлар, бешик тўйлари тинкани қуритаётгани, аниқроқ айтганда «жонга текканн» рост-ку ахир.

Қадрли ёшлар, Сизларга мурожаат этамиз! Партия ва ҳукуматимиз сизларни таянчимиз деб ардоқлайди, умримиз давомчилари сифатида сизларга катта ишонч билан қараймиз, сиздан яхшилик кутиб, умид билан яшаймиз. Лекин ота-оналарга тўй ўтказиш осон бўлмаётганини ўзингиз сеза туриб, сезмасликка олманг. Қўша-қўша машиналарда ЗАГСга бориш, ундан кейинги давралар, базмлар, ичкиликбозликлар ҳозирги ҳаётга номуносиблигидан ташқари ортиқча чиқим бўлиб оилага катта моддий зарар эканлигини бир ўйлаб кўринг. Бунинг устига айрим ёшлар орасида «сенинг ота-онанг уни қилди, буни қилмади» қабилидаги гаплар оиланинг тотув яшашига путур етказяпти, қудалар ўртасига совуқчилик туширмоқда. Биз ҳозирги ёш оилани ҳар қандай майда-чуйда гаплардан, бачканаликлардан ҳоли, ҳамиша қувноқ, бир-бирига ғамхўр, иноқ, аҳил, меҳнаткаш, садоқатли, ота-онага меҳрибон ҳолда кўришни истаймиз.

Азиз газетхонлар, Сизларга мурожаат этамиз! Бизнинг тўйларни ихчам ўтказиш юзасидан амалга ошираётган тадбирларимиз бўйича фикр-мулоҳазаларингизни газета орқали билдирсангиз. Халқимизда кўпдан қуён қочиб қутулмас, деган мақол бор. Агар кўплашиб, янгилик учун, тўйларимиз ва бошқа оилавий маросимларни янгича ўтказиш учун енг шимариб ишга киришсак, ҳадеб оғзаки гапиравеpишдан кўра, амалий ишга ўтсак кўзлаган мақсадга албатта эришиш мумкин. Биз ўзимизнинг холис ниятларимизни баён қилдик. Мақсадимиз аниқ—серҳашам, серчиқим, дабдабали тўйларга хотима берайлик. Турмушимиз тартибли, режали бўлсин, турмуш маданиятимиз ошсин, деймиз.

Сизлар нима дейсиз, шу гапларга?

Исроил АНОРБОЕВ,
Бўка районидаги «Партия XIX съезди» колхозининг раиси.

Абдували ХОЛЖОНБОЕВ,
колхоз партия ташкилотининг секретари.

Сотиболди ДУШАБОЕВ,
колхоз раисининг маданий ва маиший ишлар бўйича ўринбосари.

«ДОИМ ТАЙЕР!» МАРШРУТИ БЎЙИЧА

БИРОДАРЛИК БАЙРАМИ

Ёш авлодни ер юзида барқарор тинчлик учун курашга жалб қилишда Тинчликни ҳимоя қилиш Тошкент область комитети Республика пионерлар ва мактаб ўқувчилари саройи билан ҳамкорликда бир қатор ишларни амалга ошираётир. Пойтахтдаги ва областимиздаги пионер саройлари ва уйларидаги тўгарак қатнашчилари тайёрлаган турли буюмлардан биродарлик ярмаркасини ташкил этиш ана шулар жумласидандир.

Республика пионерлар ва мактаб ўқувчилари саройида бўлиб ўтган бу тадбир биродарлик байрамига айланиб кетди. Тинчликни ва халқлар ўртасидаги дўстликни мадҳ этувчи шиорлар билан безатилган саройда куй ва қўшиқлар баралла янграб турди.

Биродарлик байрами қатнашчиларини тинчликни ҳимоя қилиш Тошкент область комитетининг раиси А. В. Браилов қизғин табриклаб ярмаркани очди.

Байрам сўнгида энг фаол қатнашчилар фахрий ёрлиқлар, мақтов қоғозлари билан тақдирландилар. Болалар ясаган буюмлар савдоси ҳисобидан 135 сўм пул Совет Тинчлик фондига ўтказилди.

К. РОГАЧЕВ.

ЯНГИЧА АНЪАНАЛАР — ҲАЕТГА!

БИЗ БИР КЎЧАДАНМИЗ

Жаҳон Обидова номидаги кўчада истиқомат қилаётганлар Ўзбекистон Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг кинолекторийсига тўпланишди. Бу ерда Тошкентнинг 2 минг йиллик юбилейига бағишланиб мазкур кўчанинг театрлаштирилган байрами бўлиб ўтди. Байрамни ташкил этиш ва ўтказишда А. Қодирий номидаги маданият уйи, «Ўзбексельмаш» заводи, 88-ўрта мактаб бадиий ҳаваскорлари фаол иштирок этдилар.

Йиғилганлар меҳнат ва партия ветерани Жаҳон Обидованинг сафдош дўстлари, қариндош-уруғлари билан учрашдилар. Улар Ж. Обидованинг ҳаёти ва меҳнат фаолияти ҳақида гапириб бердилар.

Мазкур байрам учун махсус программа тайёрлаган А. Қодирий номидаги маданият уйи вокал-чолғу ансамбли қатнашчилари санъатидан кўпчилик баҳраманд бўлишди. Бундан ташқари спорт ўйинлари, турли конкурс ва викториналар ташкил этилди.

Қ. ЭРДОНОВ.

ҚЎШИҚЛАРИ МАНЗУР БЎЛАЁТГАНЛАР

«ХАНДА» ХОНАНДАСИ

Меҳрингиз дарёча бор,
тоғларча бор бардошингиз,
Тинчлик — эл давронида,
мингларга кирсин ёшингиз...

ЎЗБЕКИСТОН Давлат филармониясининг «Ханда» ансамбли хонандаси Исмоилжон Турдиалиев концертларда қатнашар экан, «Ассалом» қўшиғини айтмай саҳнадан тушмайди. Зеро, азиз ва мунис, қалбда шижоат, юзида меҳригиё балқиб турган замондошларни мадҳ этиш санъаткор учун энг бахтли лаҳзалардир. Умрининг қирқ тўртинчи баҳорини қаршилаган хонандани ҳаёт бунақанги ўчмас лаҳзалар билан озмунча сийлаганми? Дарвоқе, Фарғона область, Ленинград районидаги Охунбобоев номли колхозга қарашли Бешкапа қишлоғида оддий деҳқон оиласида дунёга келган Исмоилжон қачон илк бор қалбида санъат ишқи ёлқинланганлигини аниқ эслаёлмайдию, бироқ ҳамқишлоғи, рубоб чалишни ўргатган муаллими Абдуфаттоҳ аканинг сабоқларини бир умр унутмайди.

— Қўлимга биринчи марта рубоб олганимда, худди жоним қўлимда тургандай туюлди,— дейди у. Исмоилжоннинг бу сўзларини эшитарканман, беихтиёр истеъдодли адиб Нурали Қобулнинг эсселаридан бирида келтирилган мана бу гап ёдимга тушди: «Музика — юрак уришининг инсон танасидан ташқарида давом этишидир».

— Бир куни қизиқ бўлди. Тасодифан нотаниш студент-ёшлар даврасига тушиб қолдим. Гапдан-гап чиқиб, мардлик, инсонийлик, тантилик ҳақида баҳс бошланиб кетди, — ҳам кулиб, ҳам фахрланиб эслайди Исмоилжон. — Шунда даврадагилар тортишиб чарчашди, шекилли, шўх йигитлардан бири гапнинг пўст-калласини айтди-қўйди.

Дарҳақиқат, ҳар қандай унутилмас воқеа ҳам бир кун ширин хотиротга айланади. Ҳамма гап шундаки, инсон кўксини тўлдириб эслай оладиган, эслаганда ҳам хижолат бўлмайдиган, армон ва афсус қилмайдиган ишлар ва воқеалар билан умрини безамоғи даркор.

Ўзбекистон радиосига келиб турадиган кўп хатларда «Тасаддуқман», «Пахтакор қиз ёрим бор», «Ишқида» сингари қатор қўшиқларни эшиттириш истагини билдиришади. Чунки улар Исмоилжоннинг ўзига хос талқинида жаранглаб кўпчиликка манзур бўлган. Шуниси ҳам борки, хонанда репертуаридаги ҳамма қўшиқлар ҳам нозик таъб тингловчиларга баб-баравар манзур бўлавермайди. Шу ўринда ажойиб ёзувчи, камтарин ва зийрак инсон Василий Шукшин ҳақидаги бир гап эсимга тушиб кетди: гувоҳларнинг эслашича, кинода суратга тушиш тақозоси билан Шукшин чекка рус қишлоқларидан бирига бориб қолади. Бахтни кўрингки, маҳаллий кинотеатрларда унинг «Печки-лавочки» деган фильми қўйилаётган экан. Киночи дўстлари билан у ҳам билет олиб залга киради: не кўз билан кўрсинки, у ерда атиги 15—20 та томошабин ўтирибди. Шукшин бу ҳолни жуда оғир олади, аввало ўзидан, ўз ижодидан хафа бўлиб кетади, ҳамроҳларига афсус билан дейди: «Демак, нималарнидир қиёмига етказолмапманки, халқ ёпирилиб кирмаяпти». Кейин у анчагача халқнинг дилидаги теран гапларни экранда ифода этишнинг бадиий юксак йўлларини қидиради. Бу изланишларнинг самараси ўлароқ ҳаммага манзур «Қизил бодрезак» («Калина красная») фильми дунёга келгани кўпчиликка маълум.

Киночиларнинг ўз «Калина красная»си бўлганидай, «Ушшоқ» ва «Баёт» каби мақом қўшиқларини куйлаш ҳофизларга ҳавасдир. Исмоилжонга қурдош Камолиддин Раҳимов, Исроилжон Усмонов, Нодира Аҳмедова, Сайёра Зоҳидова, Турдиали Сайдуллаев, Тоштемир Тоиров, Жўрахон Раҳимов, Аҳмаджон Шукуров сингари изланувчан, заҳматкаш, эл меҳри, ихлоси ва ардоғини муқаддас билувчи бир сира хонандалар борки, мен Турдиалиевни ҳам улар қаторида кўраман.

Тўғри, беками-кўст санъаткорнинг дунёга келиши ноёб ҳодисадир. Лекин юксак андозаларни чоғлаб, санъатимизнинг пийри комиллари етган марраларни кўзлаб, мўътабар халқимизнинг орзу-армонлари, эзгу ишлари билан яшамак даркор. Токи элнинг кичик тўй гурунгидан тортиб муаззам анжуманлару оммавий сайил, томошаларгача обод ва маъмур бўлсин. Исмоилжоннинг репертуаридаги бунақанги яхши тароналардан аллақанчасини санаш мумкин: «Дилдор учун» (Уйғун шеъри), «Онасан» (Ш. Шомуҳамедов шеъри), «Оҳужон» (А. Орипов шеъри), «Айрилма» (А. Пўлат шеъри)...

Биз ҳар бир ашула номи ёнига шоирнинг исми-шарифини бежиз қўшиб ёзаётганимиз йўқ. Бу билан Исмоилжоннинг шеър танлаш масъулиятини алоҳида таъкидламоқчимиз. У айрим «шеър ҳаваскорлари»нинг ғўр, сийқа ва фикрий саёз тизмаларини (уларни шеър дейишга тилимиз бормайди) қўшиққа солмайди, профессионал шоирлар ижодига мурожаат қилади.

— Менга Исмоилжон Турдиалиевнинг очиқ юз билан, чиранмасдан — ўз овоз имкониятлари доирасида сипо ва самимий куйлаши манзур бўлди, — дейди концертлардан бирида ҳозир бўлган шинавандалардан бири...

Мана, бу фикр эса профессионал санъаткорга тааллуқлидир: «Мен Исмоилжон Турдиалиев билан 70-йилларнинг бошларидан бери ҳамнафасман. Ундан куйлашнинг кўп хислатларини ўрганганман. Илгари фақат нафасдош бўлсак, ҳозир саҳнадошмиз. Томошабинларнинг уни чин юракдан олқишлаганларини кўп бор кўрганман». (Шерқўзи Ғозиев— «Ханда» ансамблининг бадиий раҳбари, хонанда).

Юзидаю кўзида, дилидаютилида ажиб бир меҳригиё балқиб турган одамлар учун қўлга тор олиб, тўлиб-тошиб куйлашдан улуғ бахт борми дунёда?! Ўзига хос хушнафас хонанда (у 1969 йилда М. Ашрафий номли Тошкент Давлат консерваториясининг вокал бўлимини тугатган) Исмоилжон Турдиалиевнинг энг яхши қўшиқларини ҳам ана шу бахт ва меҳригиё нурлантириб туради:

Меҳрингиз дарёча бор,
тоғларча бор
бардошингиз,
Тинчлик—эл давронида,
мингларга кирсин
ёшингиз...

Уни тинглаб туриб, санъат даргоҳига хонандани пок ниятлар етаклаб кирганига ишонч ҳосил қиласиз.

Анвар ИСРОИЛОВ.

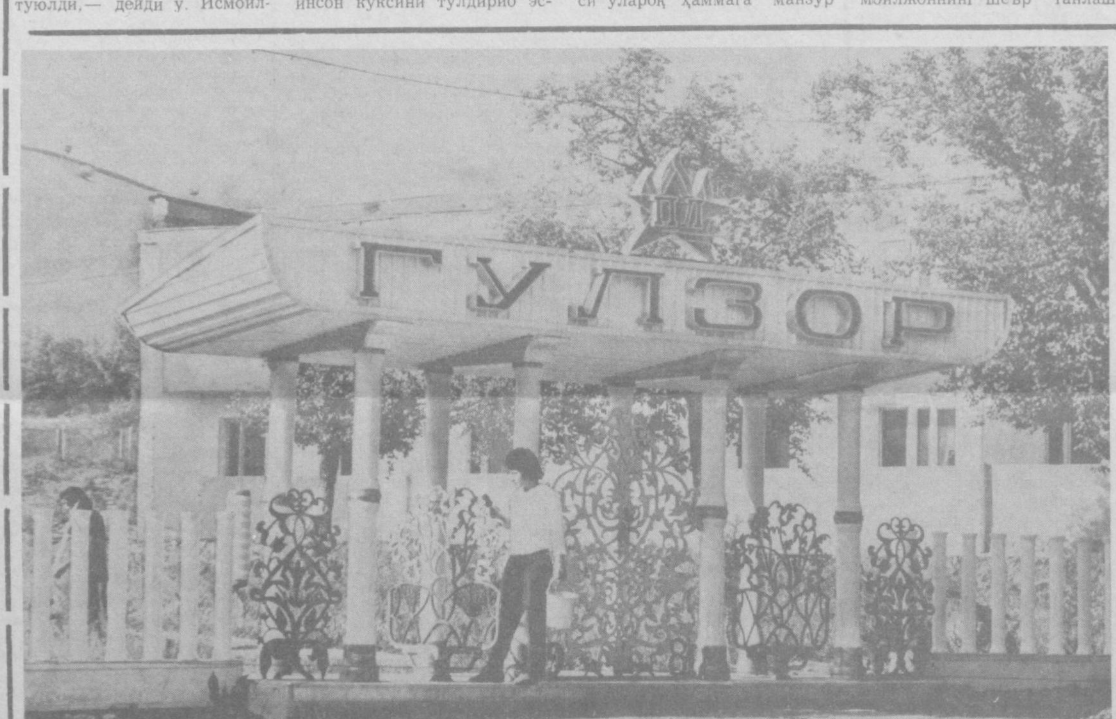

▲ БЎСТОНЛИҚ районидаги Чирчиқдаги қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинатининг «Гулзор» пионер лагери қуриб битказилди. Ёзнинг иссиқ кунлари бошланиши билан бу ерда мингдан ортиқ ўғил-қиз ўз саломатлигини тиклаб қайтади.

Суратда: комбинатнинг 7-цех ишчиси А. Ҳакимов сўнгги пардозлаш ишларини якунламоқда.

И. Портнов фотоси.

КУРИК-КУРГАЗМА

ТАБИАТ БОЛАЛАР НИГОҲИДА

Она диёр... У ўзининг оромгоҳ боғ-роғлари, гулшан хиёбонлари билан янада азиз ва сўлим. Кенг ва поёнсиз далалар, ариқлардаги зилол сувлар, одам боласининг меҳр-муҳаббати, меҳнати билан яшнаган ям-яшил экинзорлар...

Бу манзаралар ёш мўйқалам ихлосмандларининг «Табиат болалар нигоҳида» деб номланган кўргазмасида намойиш этилди. Кўргазма М. Горький номидаги маданият ва истироҳат боғида ташкил этилди.

«Водийда» деб номланган расмни Янгийўл районидаги 23-мактабнинг 7-синф ўқувчиси Бахтиёр Топилов чизган. Зангори осмонга туташиб кетган бепоён дала тасвири жуда жонли талқин этилган. Ёш рассомнинг ижодида ўз қишлоғига муҳаббат, меҳр яққол сезилиб турибди.

— Бахтиёрнинг моҳирлиги, тиришқоқлиги ҳаммамизни қувонтирмоқда, — дейди табиатни муҳофаза қилиш жамияти Янгийўл бўлимининг масъул котиби А. Жўрабоев. — Мана бир неча йилдирки мунтазам равишда ўтказилаётган область кўргазмасида унинг расмлари талабчан жюри аъзолари томонидан юқори баҳоланяпти.

Паркент районидан З. Измайлов, С. Каримоваларнинг расмлари, гербарийлардан ясашган табиат манзаралари киши эътиборини ўзига жалб қилади.

— Кўргазмамизнинг «Табиат болалар нигоҳида» деб номланиши бежиз эмас, — дейди жюри раиси, СССР Рассомлар союзининг аъзоси Р. А. Сучков. — Қаранг, ҳар бир расмда қуёш, осмон, она-ер болаларча масъумлик ва ҳаяжон билан тасвир этилган.

Анъанага айланиб қолган, табиатни муҳофаза қилиш жамияти Тошкент область бўлими ташаббуси билан ўтказилаётган бу конкурс иштирокчилари йил сайин кўпайиб бормоқда. Бу йил областимиз шаҳар ва районлари ёш рассомларининг 300 дан зиёд картина ва амалий санъат машқлари намойиш қилинди.

Конкурс натижаларига кўра Оҳангарон шаҳар ёш ижодкорлари биринчи, Паркент ва Оржоникидзе район пионерлари иккинчи, Чирчиқ ва Бекобод шаҳар мактаб ўқувчилари учинчи ўринни эгалладилар. Ғолибларга эсдалик совғалари топширилди.

А. НОСИРОВА.

ОПЕРЕТТА ОЛМАЛИҚДА

Индустриал Олмалиқ меҳнаткашлари Тошкент давлат опера театрининг бир йўла бир неча спектаклини кўра олдилар. Металлурглар ва химикларнинг маҳаллий маданият саройлари саҳнасида И. Кальманнинг «Баядера», В. Казениннинг «Чайла ҳам жаннат» ва Е. Птичкиннинг «Меваси ширин» опереттalари муваффақият билан намойиш этилди. Ижодий коллектив металлурглар ва химиклар билан ҳамкорлик тўғрисида шартнома тузишган. Энди Тошкент артистлари бир ойда шаҳарликларни бир неча марта ўз спектакллари билан таништирадилар, бадиий ҳаваскорлик коллективларига ёрдам берадилар.

(ЎзТАГ).

СПОРТ

ФУТБОЛ

МАМЛАКАТ чемпионати биринчи лигаси қатнашчилари 12-тур ўйинларини ўтказдилар. Пешқадамлик қилаётган «Заря» Жиззахнинг «Звезда» командаси меҳмони бўлди. Ўйин 1:1 ҳисобида дуранг бўлиб тугади.

Иккинчи лига қатнашчилари ҳам галдаги ўйинларини ўтказдилар. Уларда қуйидаги натижалар қайд этилди: «Соҳибкор» — «Хива» — 3:0, «Янгиер» — «Хоразм» — 1:0, «Хўжанд» — «Бешкент» — 2:0, «Ёшлик» — «Хисор» — 2:0, «Нефтяник» — ЦОР — 7:1, «Олой» «Старт» — 1:0, «Пахтакор» — «Шаҳрихончи» — 2:1, «Автомобилист» — «Навбаҳор» — 0:1, «Амударё» — «Динамо» — 0:2, «Олға» — Наримонов номли колхоз командаси — 5:1.

21 очко тўплаган Самарқанд динамочилари зонада пешқадамлик қилишмоқда. «Нефтяник» ҳисобида 20 та, «Олға»да 18 та очко бор. Янгийўлнинг «Соҳибкор» футболчилари эса очколарни 12 тага етказдилар ва жадвалнинг ўртасидан жой олиб туришибди.

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА

«ПАХТАКОР» стадионида республика шахсий команда чемпионати давом этяпти. Биринчи кунги беллашувлардаёқ спортчилар бир нечта рекорд ўрнатишга муяссар бўлишди. Жумладан, «Меҳнат» вакили Григорий Скориков ядрони 20 метр 81 сантиметрга улоқтирди. Бу Ўзбекистоннинг янги рекорди бўлиши билан бирга, спортчига халқаро классдаги спорт мастери нормативини бажариш имконини берди. Чирчиқлик «Меҳнат резервлари» вакили Ирина Богомолова иргитган ядро ҳам рекорд маррага бориб тушди. Бу соҳада эндиги юксак натижа 19 метр бўлиб қолди. Тошкент области вакили Вера Оленченко 6 метр 63 сантиметр узунликка сакради.

ФИГУРАЛИ УЧИШ

«ТОШКЕНТ КОНКИЛАРИ» Бутуниттифоқ турнирида мамлакатимизнинг Харьков, Ереван, Уфа, Куйбишев, Свердловск ва бошқа жами 9 шаҳридан 66 спортчи иштирок этди. Мезбонлар барча турларда ғолиб келишди. «Динамо» вакиллари С. Бобоев ва Р. Ваҳобова якка учишда, жуфт рақс тушишда Р. Асанова ва Г. Юдаев ҳамда Л. Победеева билан В. Фоминлар биринчи ўринни олишди.

ГАБРОВО ЛАТИФАЛАРИДАН

ХАТ

● «...СИЗ МЕНИ кечиринг, азиз тоғажон. Мен сизни кутиб олгани вокзалга бора олмайман. Кутиб олгани хотиним боради. У сизни дарров таниши учун чап қўлингизда чўчқа боласи ёки ғоз ушлаб туришингизни сўрайман»,— дея хат ёзибди габроволикнинг жияни.

ШУНАҚА ИШЧИ КЕРАК

● ГАБРОВОЛИК бир киши Ҳиндистон бўйлаб саёҳат қиларди. Ҳарамлардан бирида у олти қўлли Чандра худосининг ҳайкалини кўриб:

— Мана шунақа қўли кўп ишчилар бизга жуда зарур эди-да, — деб айтди.

РАҲМДИЛ ЭР

● СУДЬЯ габроволик судланувчига мурожаат қилиб:

— Сиз хотинингизни тарелка билан бошига урганингиз учун айбдорсиз. Наҳотки сизнинг унга раҳмингиз келмаса?, — деди.

Габроволик жавоб берди:

— Нега раҳмим келмас экан, келган, ахир тарелка яп-янги эдику.

МЕҲМОНХОНАДА

● — НОМЕР қанча туради? — сўради бир габроволик меҳмонхона администраторидан.

— Биринчи қаватдагиси — 10 лев, иккинчисидаги — 8 лев, учинчисидаги — 6 лев, тўртинчисидаги — 4 лев.

Габроволик ўйлаб-ўйлаб, эшик томон юра бошлади,

— Нима гап? Сиз нархи юқори экан деб ҳисоблаяпсизми?

— Йўқ, меҳмонхонангиз атиги тўрт қаватли, жуда ҳам паст экан.

Тўпловчи: С. ҒОФУРОВ.

БИЛДИРИШ

«ТОШКЕНТ ҳақиқати» редакцияси ҳузуридаги ишчи мухбирлар университетининг навбатдаги машғулоти 27 май куни ўтказилади.

РЕКЛАМА ва ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ 31-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1983—84 ўқув йили учун

15, 16, 17 ва ундан катта ёшдаги йигитларни ва Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтганларни

ЎҚИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ТЕМИР ЙЎЛ ТРАНСПОРТИДА ИШЛАШ УЧУН ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА КАДРЛАР ТАЙЕРЛАЙДИ.

Қўлда пайвандловчи электр пайвандчи, токарь. Ўқиш муддати 6 ой. Ҳар ойда 62 сўм стипендия берилади.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Ҳаракатдаги состав ремонти бўйича слесарь. Ўқиш муддати 1 йил (фақат ўрта маълумотлилар қабул қилинади, ҳар ойда 30 сўмдан стипендия берилади).

Электровоз машинисти ёрдамчиси, тепловоз машинисти ёрдамчиси. Ўқиш муддати—1,5 йил. Фақат ўрта маълумотлилар қабул қилинади, ҳар ойда 30 сўмдан стипендия берилади.

Тепловоз машинисти. Ўқиш муддати—2 йил. Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтганлар қабул қилинади, ҳар ойда 72 сўм стипендия берилади.

Электровоз машинисти ёрдамчиси, тепловоз машинисти ёрдамчиси, тепловоз, электровознинг электр ускуналари ремонти бўйича слесарь-электрик, ҳаракатдаги состав ремонти бўйича слесарь; турли жиҳозлар бўйича токарь, программа билан бошқариладиган станокларнинг оператори, электр-газ пайвандчи, саноат ускуналарини ремонт қилувчи слесарь. Ўқиш муддати—3 йил. 8-синф ҳажмида маълумотлилар қабул қилинади.

Билим юртида 3 йил ўқиганлар ўрта маълумот тўғрисида ва эгаллаган касблари ҳақида диплом оладилар.

Ўқувчилар кунига уч маҳал иссиқ овқат ва кийим-бош билан таъминланадилар.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Бошқа шаҳарликларга ётоқхона берилади.

Билим юртини тугатганлар темирйўлчилар учун белгиланган имтиёзларнинг ҳаммасидан фойдаланадилар. Жумладан, Совет Иттифоқининг хоҳлаган шаҳарига бепул бориб-келиш ҳуқуқидан фойдаланадилар. Билим юртини имтиёзли диплом билан битирганларга олий ўқув юртларига киришда имтиёзлар берилади.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари шарт: маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, ота-онасининг иш жойидан справка, турар жойидан справка, 286-формадаги медицина справкаси ёки эмланганлиги ҳақидаги медицина карточкаси, характеристика, ариза, таржимаи ҳоли, 3х4 см. ҳажмдаги 8 дона фотосурат.

Паспорт ёки туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома шахсан кўрсатилади.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДА БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: 700074, Тошкент шаҳри, 74-алоқа бўлими, Ҳамза райони, Слоним кўчаси (15, 23, 61-автобусларнинг «Замарин кўчаси» бекати, 72, 48, 80-автобусларнинг «Котельная» бекати). Телефон: 96-34-90.

СССР Ички ишлар министрлигининг

БОШЛИҚЛАР СОСТАВИНИ ТАЙЕРЛАЙДИГАН ЧИМКЕНТ МАХСУС ЎРТА МАКТАБИ

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

МАКТАБГА СОВЕТ АРМИЯСИ САФЛАРИДА МУДДАТЛИ ХИЗМАТИНИ ЎТАБ БЎЛГАН, ЁШИ 30 ДАН ОШМАГАН, САЛОМАТЛИГИ ТЎҒРИ КЕЛАДИГАН ЭРКАК ЖИНСИДАГИ ШАХСЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш муддати — 2 йил.

КИРУВЧИЛАР — рус тили ва адабиётидан (ёзма). **СССР тарихи** (оғзаки) **дан имтиҳон топширадилар.**

Зарур ҳужжатлар: ўрта маълумот тўғрисида аттестат (асли), ҳарбий билет, ишлаб чиқариш ёки хизмат характеристикаси, комсомол ёки ишлаб чиқаришдан характеристика, меҳнат дафтарчаси ва туғилганлиги ҳақидаги гувоҳномадан кўчирма.

МАКТАБНИ ТУГАТГАНЛАРГА «ИЧКИ ХИЗМАТ ЛЕЙТЕНАНТИ» УНВОНИ БЕРИЛИБ, ҲУҚУҚШУНОСЛИК ДИПЛОМИ ТОПШИРИЛАДИ.

Кириш ва ҳужжатларни тайёрлаш масалалари билан қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: 700143, Тошкент шаҳри, Луначарское шоссеси, 243-уй, кадрлар бўлими.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МТ-I. 9.00 — «Время». 9.40 — «Мен — бугун ва эртага». 10.25 — «Қасос». Телевизион бадиий фильм. 11.45 —«Биргаликда аҳил оиламиз». 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.15 — Чегарачилар кунига бағишланган ҳужжатли фильмлар. 15.50 — «Рус тили». 16.20 — «Қувноқ стартлар». 17.05 — УССР халқ артисти Л. Божко куйлайди. 17.40 — «Ёшлар адреслари». 18.40 — «Миллионлар ленинча университети». 19.10 — «Дунё воқеалари». 19.25 — Композитор Э. Колмановский ижодий кечаси. 21.30 — «Время». 22.00 —Футбол бўйича Олимпия турнирининг саралаш матчи. СССР —Греция терма командалари. Танаффус пайтида (22.45) — «Дунё воқеалари».

МТ-II. 9.00 — Эрталабки гимнастика. 9.15 — «Юлдузли палитралар». Илмий-оммабоп фильм. 9.35 ва 13.10 —Испан тили. 10.05 —Телевизион ҳужжатли фильм. 10.55 — «Қизил китоб» нималар ҳақида ҳикоя қилади». 2-кўрсатув. 11.25 — Илмий-оммабоп фильм. 11.35 ва 12.40 — И. В. Гёте. «Фауст». 12.05 — «Онамларнинг мактаби». 13.40 — «Тарих саҳифалари». 14.25 — «Гиляй амакининг ҳаёти ва китоблари». 15.20 — «Ўн беш ёшли капитан». Бадиий фильм. 16.40 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Сув полоси бўйича халқаро турнир. СССР — Куба терма командалари. 19.20 — Телевизион ҳужжатли фильм. 19.30 — «Сиз яратган боғ». 20.00 — «Улар тирик, АҚШда яшаяптилар». Ҳужжатли фильм. 20.30 — «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 — «Журналистлар». Телевизион очерк. 21.30 — «Время». 22.00 — «Бизнинг умумий дўстимиз». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 4- ва 5-сериялар.

ЎзТВ-I. 11.30—Болалар учун. «Қувноқ овозлар». 12.00 —Болалар учун фильм. 12.50 — «Бир фожиа изидан». Телеспектакль. 3-серия. 18.05 — Мультфильмлар. 18.30 — Болалар учун концерт. 19.00 — «Ўзбекистон — Ноқоратупроқ». 19.30 — «Ахборот» 19.45 — «Адабий альманах». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Ўзбекистон ССР халқ артисти О. Алимахсумов ва Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист М. Йўлдошева концерти. 21.30 — «Время». 22.00 —«Ғўза парваришига — аъло сифат». 22.20 — «Чегара шу ердан ўтади». Телевизион бадиий фильм. 1-серия. 23.30 — Янгиликлар.

ЎзТВ-II. 18.20 — Она тили. 18.50 — Реклама. 19.10 — «Пойтахт области далаларида». 19.40— «Қишлоқдан қишлоқчага». Телевизион фильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — «Нонни тенг бўламиз». Бадиий фильм. 21.30 —МТ-II.

Редактор Н. НАСИМОВ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000. Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748, масъул секретарь—334808, 325353, секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 325778, саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749, қишлоқ хўжалиги — 325647, пропаганда; совет қурилиши — 325645, фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553, адабиёт ва санъат — 325767, ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733, хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар — 334048, 325354, Фотомухбир — 325894.

Р. 02966 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684, Б. 1607. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12